

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie

Data przeprowadzenia wizytacji: **13-14 maja 2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	21
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	25
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	28
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	31
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	32
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	33
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	36
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	39
Zalecenia	41
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	42
5. Załączniki:	43
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	43

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący prof. dr hab. Dariusz Dolański, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Ariadna Strugielska, członek PKA
2. dr hab. Maciej Smuk, ekspert PKA
3. Beata Opala, członek PKA
4. Patrycja Serafin, ekspert PKA ds. studenckich
5. Katarzyna Nowak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie (PWSZ w Tarnowie) została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. Polska Komisja Akredytacyjna po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Wizytacja została przeprowadzona zdalnie, zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej zdalnie.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	filologia
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	<u>filologia angielska</u> językoznawstwo 88% literaturoznawstwo 5% nauki o kulturze i religii 7% <u>filologia germańska/filologia romańska</u> językoznawstwo 91% literaturoznawstwo 5% nauki o kulturze i religii 4%
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów i 187 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy: 720 h/ 24 ECTS
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<u>filologia angielska</u> – studia stacjonarne – język angielski w praktyce zawodowej – tłumaczenia – język angielski w praktyce zawodowej – angielski w biznesie i administracji – język angielski w praktyce zawodowej – edycja i skład tekstu <u>filologia angielska</u> – studia niestacjonarne – język angielski w praktyce zawodowej <u>filologia germańska</u> <u>filologia romańska</u>
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	filologia ang. 228 filologia germ. 29 filologia franc. 26	filologia ang. 53 filologia germ. 16 (tylko III rok) Filologia franc. 25 (tylko I i III rok)
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów³	2326-2371	1452
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	112,34-113,85	81,29-96,14
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	103,04-150,48	89,44-161,98
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	173	173

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia zakładają stopniowe wyposażanie każdego absolwenta w kompetencje w zakresie języka specjalności na poziomie biegłości C1 ESOKJ oraz w wiedzę z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz kultury i historii krajów wybranej specjalności językowej. Ważnym celem kształcenia na kierunku jest rozwój umiejętności i kompetencji społecznych przydatnych na rynku pracy, przy czym Uczelnia nieprecyzyjnie definiuje cele kształcenia w tym obszarze, wskazując przede wszystkim na kompetencje w zakresie języka obcego i ich kluczową rolę na rynku pracy. Tym samym, w koncepcji kształcenia nie wskazano zamkniętego, precyzyjnego zestawu zawodów, do wykonywania których przygotowuje kierunek filologia. Wymieniono jedynie sektory gospodarki, np. usługi oraz typy zakładów pracy, np. instytucje administracji krajowej i międzynarodowej, przedsiębiorstwa polskie i firmy zagraniczne, w których absolwent kierunku może znaleźć zatrudnienie, szczególnie z uwagi na posiadane kompetencje językowe. Uszczegółowienia dokonano jedynie w przypadku specjalności filologia angielska (studia stacjonarne), wskazując, że absolwent może znaleźć zatrudnienie w charakterze tłumacza, edytora/redaktora tekstów lub asystenta językowego. Niemniej jednak również w przypadku specjalności anglistycznej zawód asystenta językowego nie został zdefiniowany.

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Mimo braku precyzji, koncepcja kształcenia na kierunku filologia jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni wyrażającą się w dbałości o kształcenie studentów, zwłaszcza tych wywodzących się z regionu Tarnowa, w duchu wrażliwości humanistycznej i interkulturowej oraz o ich rozwój profesjonalny w oparciu o potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego i wymogi innowacyjnej dydaktyki.

W programie studiów podano, że procentowy udział dyscyplin naukowych w liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku powiązany jest z daną specjalnością językową i jest inny dla specjalności filologia angielska, germańska i romańska. Zgodnie z art. 53 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.) do dyscyplin naukowych przyporządkowywany jest cały kierunek studiów, a nie prowadzone na nim ścieżki kształcenia. Dotyczy to także wynikającego z § 3 pkt 4 rozporządzenia MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2018 r. poz. 1861, z późn. zm.) obowiązku wskazania procentowego udziału dyscyplin naukowych w liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów. Nieprawidłowo więc dokonano przyporządkowania do dyscyplin naukowych w odniesieniu do prowadzonych specjalności.

Mimo niekonsekwentnego przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, cele kształcenia mieszczą się w tych dyscyplinach, ponieważ koncepcja zakłada kształcenie filologiczne, które z definicji obejmuje badania nad językiem, literaturą i kulturą jakiegoś narodu i kręgu cywilizacyjnego. Tak więc przyporządkowanie kierunku o nazwie filologia do dyscyplin naukowych językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii jest właściwe, gdyż koreluje z zakresem denotacyjnym pojęcia „filologia”.

Koncepcja kształcenia nie uwzględnia postępu w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku, również z uwagi na fakt, że obszary te nie zostały precyzyjnie określone. Odnosi się ona natomiast do kompetencji uniwersalnych, takich jak umiejętność komunikowania się w języku obcym, krytycznego myślenia czy pracy w zespole. Nawet w przypadku specjalności filologia angielska, gdzie wskazano na zawody tłumacza, redaktora tekstów i asystenta językowego, nie uwzględniono postępu w tych obszarach działalności zawodowej.

W założeniu, cele kształcenia są zorientowane na potrzeby szeroko zdefiniowanego otoczenia społeczno-gospodarczego, ale, poza specjalnością filologia angielska prowadzoną na studiach stacjonarnych, nie korelują z zawodowym rynkiem pracy. Świadczą o tym generycznie sformułowane nazwy większości specjalizacji prowadzonych na kierunku, na przykład język angielski w praktyce zawodowej czy też język niemiecki dla potrzeb zawodowych. **Rekomenduje się** precyzyjne zorientowanie celów kształcenia na kierunku na potrzeby zawodowego rynku pracy.

Cele kształcenia zostały określone we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, szczególnie praktykodawcami, czego przykładem jest uwypuklenie w koncepcji kształcenia kompetencji komunikacyjnych. Również interesariusze wewnętrzni, w tym studenci, wskazali, że umiejętności językowe są kluczowym celem kształcenia na kierunku filologia.

Cele kształcenia do czasów wybuchu epidemii nie uwzględniały nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikających stąd uwarunkowań. Doświadczenia *lockdownu* skłaniają jednak Uczelnię do uwzględnienia w strategii rozwoju kierunku możliwości realizacji wybranych elementów koncepcji kształcenia w trybie hybrydowym.

Efekty uczenia się dla kierunku nie są w pełni zgodne z koncepcją kształcenia, gdyż żaden z efektów nie odnosi się eksplicitnie do dyscypliny naukowej nauki o kulturze i religii. Na poziomie efektów szczegółowych, odniesienia takie pojawią się sporadycznie, np. „zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy o kulturze zorientowane na zastosowania praktyczne

w sytuacjach naznaczonych wielokulturowością” (dla zajęć *kultura europejska*), ale odniesione zostały do niejednoznacznie sformułowanego efektu kierunkowego FI1_W02: „zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów zorientowane na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej”, który nie wskazuje wprost na dyscyplinę nauki o kulturze i religii.

Kierunkowe efekty uczenia się nie są całkowicie zgodne z profilem praktycznym, gdyż nie uwzględniają w pełni kluczowych dla profilu praktycznego charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji P6S_KO i P6S_KR, pomijając gotowość absolwenta do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy oraz dbałość o dorobek i tradycje zawodu. Efekty uczenia się dla kierunku oraz dla zajęć i grup zajęć, z wyjątkiem efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć powiązanych z procesem dyplomowania, np.: „posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę na temat wybranych faktów i zjawisk z dziedziny językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz dotyczących ich teorii”, dotyczą również, zgodnie z charakterystyką P6S_WG, zastosowania praktycznego wiedzy językoznawczej i literaturoznawczej. Efekty uczenia się wyłącznie implicytnie dotyczą zastosowania wiedzy z zakresu dyscypliny nauki o kulturze i religii.

Efekty uczenia się dla kierunku oraz z nielicznymi wyjątkami, widocznymi np. w karcie zajęć *wiedza o krajach angielskiego obszaru językowego*, uwypuklają zaawansowany stopień wiedzy językoznawczej, literaturoznawczej i implicytnie, kulturoznawczej, zgodnie z 6. poziomem PRK.

Efekty uczenia się nie są specyficzne dla kierunku, gdyż w zdecydowanej większości przypadków, nie odnoszą się do dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których przyporządkowano kierunek. W katalogu 25 kierunkowych efektów uczenia się dyscypliny naukowej zostały przywołane zaledwie dwukrotnie jako efekty FI1_W01: „posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę na temat wybranych faktów i zjawisk z dziedziny językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz dotyczących ich teorii, stanowiącą podstawową wiedzę ogólną z zakresu wyżej wymienionych dyscyplin naukowych zorientowaną na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej” oraz FI1_W03: „rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa związaną z wybraną sferą działalności zawodowej”. W tym kontekście, szczególnie problematyczny jest efekt FI1_W02: „zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów zorientowane na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej”, który, z uwagi na niedookreślenie zakresu wiedzy, poddaje się wielu interpretacjom, w tym wykraczającym poza dyscyplinę językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których przyporządkowano kierunek.

Kolejnym problemem jest brak uszczegółowienia efektów kierunkowych na poziomie kart zajęć. Na przykład, wspomniany powyżej efekt kierunkowy FI1_W02 pojawia się w niezmienionej formie w sylabusach wielu zajęć, np.: *historia krajów angielskiego obszaru językowego*, *PNJA - czytanie ze zrozumieniem*, *PNJA - fonetyka praktyczna*, *PNJA - słownictwo* czy *seminarium dyplomowe*.

Powiązany problemem jest niewłaściwe uszczegółowienie kluczowych dla kierunku efektów uczenia, powiązanych lub implicytnie powiązanych, z wiedzą w zakresie dyscyplin naukowych językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, zgodnie z charakterystyką P6S_WG. Efekty te, mające z założenia dotyczyć faktów, obiektów i zjawisk oraz powiązanych z nimi metod i teorii wyjaśniających zależności między nimi, tworzących podstawy teoretyczne filologii, uszczegółowiono bowiem jako nienaukową wiedzę operacyjną, np. w kartach zajęć *praktycznej nauki języka* (PNJ): „zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia językowe (w tym słownictwo) umożliwiające rozumienie tekstów pisanych w języku angielskim odnoszących się do biznesu i ekonomii”, „zna

w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej, właściwe dla programu studiów, w tym wypadku gramatykę i idiomatykę/frazeologię języka angielskiego”, często niedającą się powiązać z żadną dyscypliną naukową, np.: „rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu turystyki i kultury związaną z wybraną sferą działalności zawodowej” (*język angielski w turystyce i kulturze*) czy też „rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu ekonomii i biznesu umożliwiającą dokonywanie tłumaczeń tekstów w tej dziedzinie z języka angielskiego na język polski lub odwrotnie” (*tłumaczenia tekstów biznesowo-ekonomicznych*).

Niespecyficzność efektów uczenia się, w tym częste odniesienia do nienaukowej wiedzy faktograficznej sprawia, że nie są one w pełni zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii. Efekty uczenia się nie wskazują bezpośrednio na aktualne tendencje badawcze lub/i wyłaniające się subdyscypliny w żadnej z tych dyscyplin. Nie wskazują również na wiodącą rolę dyscypliny językoznawstwo, co jest szczególnie dostrzegalne na poziomie efektów dla zajęć i grup zajęć, zwłaszcza w odniesieniu do specjalności *filologia romańska* i *filologia germańska*.

Efekty uczenia się nie precyzują również obszaru działalności zawodowej, do której mają zastosowanie. Ich ogólnikowy charakter jest widoczny, na przykład, w efektach: FI1_W05, zgodnie z którym absolwent „rozumie podstawowe zasady tworzenia i rozwoju wybranych form przedsiębiorczości w sferze działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów” czy też FI1_U04, tj. absolwent „dobiera i stosuje właściwe metody i narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne niezbędne do wykonywania pracy w wybranej sferze działalności zawodowej”. Podobny brak szczegółowości charakteryzuje efekty uczenia się w kartach zajęć, w tym mających z założenia służyć przygotowaniu studentów do działalności zawodowej. Efekty te, w zdecydowanej większości przypadków powielają bowiem efekty sformułowane dla kierunku, np. w karcie zajęć *pisanie tekstów użytkowych* na specjalizacji *język angielski w biznesie i administracji* czy też *język niemiecki – korespondencja w przedsiębiorstwie, język niemiecki w przedsiębiorstwie* na specjalności *filologia germańska*. Natomiast w tych nielicznych przypadkach, gdy efekty kierunkowe są skonkretyzowane na poziomie kart zajęć, uszczegółowienia dotyczą zazwyczaj kompetencji komunikacyjnych w języku obcym na przykład: „umie wykorzystywać posiadaną znajomość słownictwa celem wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej (*komunikacja językowa w praktyce zawodowej - słownictwo fachowe*)” czy też „potrafi tworzyć wypowiedzi ustne w języku angielskim, dotyczące praktyki zawodowej z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii, a także różnych źródeł” (*komunikacja językowa w praktyce zawodowej - wypowiedź ustna*). Tak sformułowane efekty uczenia się nie są zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, na co niewątpliwie wpływ ma również brak zdefiniowania tych obszarów w koncepcji kształcenia.

Efekty uczenia się nie uwzględniają w szczególności umiejętności praktycznych powiązanych z dyscyplinami konstytutywnymi dla kierunku. Efekty w tej kategorii uwzględniają przede wszystkim umiejętności uniwersalne, w tym zwłaszcza powiązane ze znajomością języka obcego, co jest szczególnie wyraźne na poziomie kart zajęć, np.: „umie analizować i potrafi scharakteryzować różne typy tekstów użytkowych, zwłaszcza administracyjnych i handlowych oraz przetłumaczyć ich fragmenty” (*analiza tekstów użytkowych*), „umie wykorzystywać warsztat językowy potrzebny do skutecznego wykonywania typowych zadań z zakresu komunikacji w przedsiębiorstwie (*komunikacja językowa w praktyce zawodowej - wypowiedź ustna*)”.

Ze względu na to, że – jak wskazano powyżej – w koncepcji kształcenia nie określono konkretnych ról zawodowych dla absolwentów kierunku, efekty uczenia się zarówno na poziomie kierunku, jak i poszczególnych zajęć nie uwzględniają w szczególności kompetencji społecznych niezbędnych w jasno określonej działalności zawodowej właściwej dla kierunku, lecz odnoszą się do „działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów” lub „wybranej sfery działalności zawodowej”.

Efekty uczenia się uwzględniają umiejętność komunikowania się w dwóch językach obcych, przy czym poziom biegłości w zakresie języka niekierunkowego, FI1_U06: „ma umiejętności językowe w zakresie wybranego drugiego języka obcego na wybranym poziomie Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”, został określony nieprecyzyjnie i niejednoznacznie.

Niespecyficzne efekty uczenia się, które sformułowano dla kierunku i w wielu przypadkach powielono w kartach zajęć, w tym wielosemestralnych, nie pozwalają na stworzenie systemu weryfikacji. Idea systemu zakłada bowiem hierarchizację i progresję, której nie ma w katalogu efektów uczenia się dla kierunku filologia. Poza tym, efekty w kategorii kompetencji społecznych sformułowano w większości przypadków niepoprawnie, tj. w języku właściwym dla kategorii umiejętności, np.: FI1_K02: „prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, wykazuje się kreatywnością, umiejętnością krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów”. Efekt ten charakteryzuje się również nadmierną złożonością, utrudniającą jego weryfikację. Innym przykładem tej nieprawidłowości jest efekt w karcie zajęć *literatura krajów niemieckiego obszaru językowego*: „rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu literaturoznawstwa, zna twórczość wybranych autorów niemieckiego obszaru językowego, zna założenia głównych nurtów/prądów literackich, potrafi zastosować zdobytą wiedzę w wybranej przez siebie sferze działalności zawodowej, właściwie dobiera źródła, wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje, potrafi zinterpretować utwór literacki oraz umiejscowić go we właściwej epoce literackiej lub odnaleźć odniesienia do danego prądu/kierunku literackiego”, który jest nie tylko nadmiernie złożony, ale również łączy efekty uczenia się w różnych kategoriach. **Rekomenduje się** formułowanie efektów uczenia się w sposób wykluczający nadmierną złożoność i łączenie efektów uczenia się w różnych kategoriach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Generycznie określona koncepcja i nieprecyzyjne cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których kierunek jest przyporządkowany, ale nie uwzględniają postępu w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Cele kształcenia są zorientowane na potrzeby szeroko rozumianego otoczenia społeczno-gospodarczego i nieprecyzyjnie wyznaczonego zawodowego rynku pracy, rozumiane jako bardzo dobra kompetencja komunikacyjna w zakresie języków obcych.

Efekty uczenia się są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia, gdyż żaden z efektów uczenia się dla kierunku nie odnosi się do dyscypliny naukowej nauki o kulturze i religii. Kierunkowe efekty uczenia się nie są również całkowicie zgodne z profilem praktycznym, gdyż nie uwzględniają w pełni kluczowych dla tego profilu charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6.

Polskiej Ramy Kwalifikacji P6S_KO i P6S_KR, pomijając gotowość absolwenta do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy oraz dbałość o dorobek i tradycje zawodu. W większości przypadków efekty uczenia się uwzględniają znajomość zastosowań wiedzy oraz właściwy poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji, ale nie są specyficzne, gdyż zazwyczaj nie odnoszą się do dyscyplin naukowych językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których przyporządkowano kierunek, nie uwzględniają aktualnego stanu wiedzy w tych dyscyplinach i nie odzwierciedlają ich procentowego udziału w kształceniu. Efekty uczenia się nie są zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku i nie uwzględniają w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych w tej działalności, akcentując prawie wyłącznie kompetencje w zakresie języków obcych. Efekty uczenia się są nieuszczegółowione lub nieprawidłowo uszczegółowione na poziomie kart zajęć, co uniemożliwia stworzenie rzetelnego systemu ich weryfikacji.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) sposobu sformułowania koncepcji kształcenia, w tym w szczególności jej generycznego i nieograniczonego zakresu, 2) przyporządkowania programu studiów do dyscyplin naukowych, 3) stopnia uwzględnienia w efektach uczenia się kluczowych dla profilu praktycznego charakterystyk P6S_KO i P6S_KR drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji, 4) specyficzności oraz poziomu uszczegółowienia efektów uczenia się, w tym ich powiązania z dyscyplinami naukowymi konstytutywnymi dla kierunku, 5) zgodności efektów uczenia się z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, 6) identyczności efektów uczenia się dla kierunku oraz dla zajęć i grup zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Wskazanie w koncepcji kształcenia zamkniętego katalogu zawodów, do wykonywania których przygotowuje program studiów realizowany na kierunku i uwzględnienia postępu w obszarach działalności zawodowej z nimi powiązanych.
2. Wykreślenie w programie w studiów przyporządkowania do dyscyplin naukowych w zakresie prowadzonych na kierunku specjalności i dokonanie przyporządkowania całego kierunku do dyscyplin naukowych w sposób wynikający z koncepcji kształcenia.
3. Uwzględnienie w efektach uczenia się pełnego zakresu kluczowych dla profilu praktycznego charakterystyk P6S_KO i P6S_KR drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji.
4. Sformułowanie efektów uczenia się dla kierunku oraz zajęć i grup zajęć w sposób specyficzny, przywołujący wprost dyscypliny naukowe, do których przyporządkowano kierunek i aktualny stan wiedzy z nimi powiązany, oraz odzwierciedlający procentowy udział tych dyscyplin w kształceniu.

5. Sformułowanie efektów uczenia się w sposób zgodny z aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, w tym uwzględnienie w efektach uczenia się umiejętności praktycznych powiązanych z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek oraz kompetencji społecznych niezbędnych w precyzyjnie określonej działalności zawodowej właściwej dla kierunku.
6. Uszczegółowienie w kartach zajęć efektów uczenia się w odniesieniu do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z uwzględnieniem progresji między zajęciami wielosemestralnymi.
7. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Dla kierunku filologia przewidziano kształcenie w ramach trzech specjalności: *filologia angielska*, *filologia romańska* i *filologia germańska* i przygotowano skorelowane z nimi zestawy treści programowych. Zgodnie z koncepcją kształcenia dla kierunku, stawiającą w centrum komunikację w języku obcym, i odzwierciedlającymi ją niespecyficznymi efektami uczenia się treści programowe są zdominowane przez wiedzę operacyjną i umiejętności powiązane z kształtowaniem biegłości językowej. Treści służące osiągnięciu efektów uczenia się dotyczących kompetencji w zakresie języków obcych pojawiają się zarówno w module podstawowym, obejmującym kształcenie w ramach bloku zajęć z *praktycznej nauki języka (PNJ)*, jak i w obrębie zajęć służących rozwijaniu umiejętności praktycznych powiązanych z przyszłą działalnością zawodową. Tym samym, treści programowe powiązane z kształceniem językowym stanowią ponad 50% wszystkich treści, które realizowane są na kierunku filologia. Treści zawarte w module *PNJ* dotyczą wiedzy operacyjnej o języku, np. znajomości struktur leksykalno-gramatycznych, zasad pisowni czy wymowy niezbędnych do posługiwania się językiem obcym w niespecjalistycznych obszarach tematycznych i sytuacjach z życia codziennego. Nie dotyczą zatem ani wiedzy językoznawczej, ani kształtowania umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności zawodowej. Treści programowe w modułach specjalizacyjnych koncentrują się również na wiedzy operacyjnej i umiejętnościach językowych, które rozwijane są poprzez szeroko rozumiany kontekst zawodowy, np. biznesowy czy biurowy. Dobrze ilustrują to treści zajęć specjalizacyjnych *analiza tekstów biznesowo-ekonomicznych*, które zapewniają „doskonalenie umiejętności czytania, rozumienia i interpretacji tekstów pisanych oraz pogłębianie znajomości języka angielskiego poprzez analizę tekstów z dziedziny biznesu i ekonomii”. Treści specjalizacyjne nakierowane przede wszystkim na rozwój kompetencji językowych nie obejmują norm i zasad, a także aktualnego stanu praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Na treści programowe stanowiące trzon kształcenia filologicznego składają się zagadnienia dotyczące językoznawstwa, np. w postaci gramatyki opisowej, gramatyki kontrastywnej czy zagadnień socjolingwistycznych, literaturoznawstwa, np. w postaci kursów z literatury, zależnego od specjalności, obszaru językowego oraz powiązane z naukami o kulturze i religii, np. w ramach zajęć *kultura europejska*.

Proporcje między treściami w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii są zmienne i układają się różnie dla każdej z prowadzonych specjalności. Co istotne, żadna z realizowanych na kierunku specjalności nie przewiduje udziału treści językoznawczych w sposób odzwierciedlający zdecydowanie wiodącą rolę tej dyscypliny. Na przykład, na specjalności *filologia germańska* treści związane z dyscypliną językoznawstwo stanowią podstawę tylko pięciu kursów realizowanych w całym programie studiów, oszacowanych łącznie na zaledwie 14 ECTS. **Rekomenduje się** ustrukturyzowanie treści programowych w sposób konsekwentnie odzwierciedlający dominującą rolę dyscypliny językoznawstwo.

Treści językoznawcze, literaturoznawcze i kulturoznawcze dotyczą wiedzy powiązanej z tymi dyscyplinami, ale nie dotyczą jej zastosowań. Ilustrują to, na przykład, treści zajęć *analiza porównawcza języka angielskiego i polskiego, obejmujące wybrane pojęcia* analizy kontrastywnej, typy kontrastów czy też cechy składniowe czasowników, które nie zostały jednak zorientowane na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej. Podobnie, treści zajęć *literatura krajów niemieckiego obszaru językowego* obejmują wyłącznie „zaawansowaną wiedzę z zakresu historii literatury niemieckiej wybranych epok literackich wraz ze znajomością najwybitniejszych twórców oraz ich dzieł literackich” i nie uwzględniają znajomości zastosowań tej wiedzy.

Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć w obrębie modułu PNJ. Natomiast treści zajęć językoznawczych (np. *wstęp do językoznawstwa* czy *rejestry językowe*), literaturoznawczych (np. *literatura krajów angielskiego obszaru językowego*) oraz powiązanych z naukami o kulturze i religii (np. *wiedza o krajach niemieckiego obszaru językowego*) mają zazwyczaj charakter encyklopedyczny, hasłowy, nie uwypuklający celowego kształcenia w obszarach umiejętności i kompetencji społecznych. **Rekomenduje się** zatem modyfikację treści kształcenia w obrębie całego programu studiów, a w szczególności w odniesieniu do zajęć kierunkowych, w sposób zapewniający ich kompleksowość.

Częste przenoszenie efektów kierunkowych do poziomu kart zajęć powoduje, że treści programowe zawężone do problematyki poszczególnych zajęć nie umożliwiają ich osiągnięcia. Niemożliwe jest, na przykład, by treści zajęć *PNJA – fonetyka* zapewniły realizację powiązanego z nimi kierunkowego efektu uczenia się: „potrafi posługiwać się językiem obcym w zakresie wybranej specjalności zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”, ponieważ zapewnią one jedynie osiągnięcie pewnego zakresu tej kompetencji. Podobny komentarz można odnieść do zajęć *PNJA – gramatyka praktyczna*, których treści również błędnie skorelowano z tym samym efektem kierunkowym.

Kolejnym problemem jest brak treści programowych zapewniających osiągnięcie efektów uczenia się powiązanych z wykorzystaniem wiedzy w zakresie dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii w kontekstach zawodowych. Treści takich nie ma zarówno w kartach zajęć kierunkowych, np. *wstęp do językoznawstwa* czy *wstęp do literaturoznawstwa*, jak i specjalizacyjnych. Na przykład, kierunkowy efekt uczenia się „rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa związaną z wybraną sferą działalności zawodowej”, powielony w karcie zajęć *język niemiecki w przedsiębiorstwie* jest niemożliwy do osiągnięcia za pomocą następujących treści: „Zaznajomienie studentów ze słownictwem dotyczącym funkcjonowania przedsiębiorstwa. Lektura tekstów dostarcza również podstawową wiedzę na temat funkcjonowania przedsiębiorstwa oraz dostarcza wzorców komunikacji interpersonalnej w firmie”, gdyż nie obejmują one terminologii z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa związanej z wybraną sferą działalności zawodowej.

W konsekwencji zdiagnozowanych powyżej nieprawidłowości, treści programowe nie zapewniają pełnego osiągnięcia następujących efektów uczenia się dla kierunku:

- a) FI1_W01 „posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę na temat wybranych faktów i zjawisk z dziedziny językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz dotyczących ich teorii stanowiąca podstawową wiedzę ogólną z zakresu wyżej wymienionych dyscyplin naukowych zorientowaną na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej”;
- b) FI1_W02 „zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów zorientowane na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej”;
- c) FI1_W02 „rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa związaną z wybraną sferą działalności zawodowej”. Treści programowe nie obejmują bowiem zastosowań praktycznych wiedzy filologicznej w wybranej sferze działalności zawodowej.

Treści programowe, które w wielu przypadkach nie odpowiadają przypisanym do przedmiotów efektom uczenia się i nie umożliwiają ich (pełnej) realizacji, nie uwzględniają również w pełni aktualnego stanu wiedzy językoznawczej, literaturoznawczej i kulturoznawczej, co odzwierciedlają, nie zawsze kompletne (np. dla zajęć *kultura Europy*), wykazy literatury wybranych zajęć. Na przykład, w sylabusie przedmiotu *gramatyka opisowa języka angielskiego: fonetyka i fonologia* najnowsza publikacja w wykazie literatury podstawowej pochodzi z 1995 roku. **Rekomenduje się** zatem uaktualnienie treści w sylabusach zajęć, w tym w szczególności powiązanych z dyscyplinami językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są na ogół poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się (poza efektami w kartach zajęć, które powielają ogólne efekty uczenia się sformułowane dla kierunku i które są możliwe do osiągnięcia po zakończeniu pełnego cyklu kształcenia). Wyjątkiem jest tu moduł *PNJ*, w którym zdecydowanie przeszacowano nakład pracy studenta. Na przykład, dla specjalności *filologia angielska* nakład ten wynosi 75 ECTS, co oznacza, że student, który zgodnie z wymaganiami rekrutacyjnymi, rozpoczyna kształcenie językowe od poziomu biegłości A2/B1, potrzebuje ok. 2100 godzin, aby osiągnąć poziom C1, podczas gdy renomowane instytucje prowadzące kształcenie językowe w oparciu o system ESOKJ, np. Cambridge Assessment English, przewidują na ten proces ok. 500 godzin, czyli ok. 20 ECTS. Nawet biorąc pod uwagę specyfikę kształcenia językowego na potrzeby filologii, modułowi *PNJ* można w uzasadniony sposób przypisać ok. 25-30 ECTS. Podobne przeszacowania charakteryzują również specjalności *filologia germańska* i *filologia romańska*, w których, z uwagi na zerowy wejściowy poziom kompetencji językowych studenta, modułowi *PNJ* przyporządkowano dodatkowe 10 ECTS. **Rekomenduje się** zatem urealnienie nakładu pracy i wynikające z niego zredukowanie liczby punktów ECTS powiązanych z modułem *PNJ*.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć są zgodne z wymaganiami i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, poza efektami w kartach zajęć, które powielają ogólne efekty uczenia się sformułowane dla kierunku i które są możliwe do osiągnięcia po zakończeniu pełnego cyklu kształcenia.

Sekwencja zajęć w harmonogramie realizacji programu studiów na ocenianym kierunku jest prawidłowa, umożliwiając osiągnięcie zakładanych dla kierunku efektów uczenia się: zajęcia

o charakterze propedeutycznym, prowadzone głównie w języku polskim, występują w programie przed modułami mającymi na celu pogłębienie wiedzy i umiejętności studentów w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii. Również oferowane formy zajęć oraz ich proporcje są pod tym względem poprawne dobrane. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w niewielkim stopniu (ok. 10%) w formie wykładu, przy zdecydowanej przewadze ćwiczeń: audytoryjnych, praktycznych, laboratoryjnych i projektowych. Zajęcia wykładowe zazwyczaj prawidłowo skorelowano z treściami w kategorii wiedzy, choć zdarzają się zajęcia prowadzone w formie wykładu, które powiązano z trudnymi do osiągnięcia w tej formie efektami w kategorii kompetencji społecznych, np. *historia krajów angielskiego obszaru językowego*. **Rekomenduje się** rezygnację z łączenia formy wykładowej z efektami uczenia się w kategorii kompetencji społecznych. Nie do końca przejrzysty jest również podział zajęć ćwiczeniowych, gdzie wyróżniono aż cztery różne kategorie, w tym ćwiczenia praktyczne, których nazwa jest jednak nieadekwatna do treści zajęć. Ćwiczenia praktyczne powiązano bowiem w przeważającej części z treściami, które nie skutkują wykształceniem umiejętności praktycznych przez studentów, np. w module *PNJ*. **Rekomenduje się** zatem dostosowanie nazwy formy zajęć do charakteru treści, z którymi je powiązano.

Program studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Zajęcia te obejmują m.in. bloki specjalizacyjne oraz seminaRIA dyplomowe.

Program studiów formalnie obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS, wynoszącym od 90 ECTS na specjalności *filologia germańska* (studia niestacjonarne) do 160 ECTS na specjalności *filologia romańska* (studia niestacjonarne) ale zajęcia te w znaczącej części nie są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. W grupie tej nieprawidłowo umieszczono, między innymi: *PNJ* (75 ECTS – *filologia angielska*; 85 ECTS – *filologia germańska*, 84 ECTS – *filologia romańska*), *seminarium dyplomowe* (3 ECTS), *przygotowanie pracy dyplomowej* (7 ECTS), *lektorat niekierunkowego języka obcego* (4 ECTS), *rejstry językowe* (2 ECTS), *wiedza o krajach danego obszaru językowego* (3 ECTS - specjalność *filologia angielska*, 4 ECTS pozostałe specjalności), *literatura danego obszaru językowego* (4 ECTS), *radzenie sobie ze stresem - autopsychoterapia* (2 ECTS). Wyłączenie tych zajęć z grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne skutkuje niespełnieniem wymagań określonych odpowiednimi przepisami.

Program studiów obejmuje zajęcia z dziedziny nauk społecznych, którym przyporządkowano 5 punktów ECTS. Są to zajęcia odnoszące się do funkcjonowania na rynku pracy.

Program studiów nie obejmuje zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Prowadzone w semestrach letnim roku akademickiego 2019/2020 oraz zimowym i letnim 2020/2021 zajęcia w wykorzystaniem tych metod prowadzone są na podstawie odrębnych przepisów wydanych w związku z sytuacją epidemiologiczną.

Metody kształcenia są różnorodne i uwzględniają specyfikę zajęć oraz powiązane z nimi treści. Na przykład, w czasie zajęć wykładowych stosuje się przede wszystkim metody podające, takie jak wykład informacyjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, objaśnienie, wykład konwersatoryjny lub problemowy. Zajęcia o charakterze ćwiczeniowym prowadzone są w oparciu o metody eksponujące i problemowe, np. analiza przypadku, dyskusja dydaktyczna, odgrywanie ról, praca z tekstem, burza mózgów czy też prezentacja indywidualna lub grupowa. Katalog metod kształcenia uwzględnia najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, takie jak: metoda Design Thinking, mapy myśli czy gry

dydaktyczne, a środki i narzędzia dydaktyczne, co potwierdziły hospitacje zajęć, dobierane są w sposób właściwy i wspomagają studentów w procesie uczenia się, również poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii, na przykład na zajęciach *technologia informacyjna w praktyce zawodowej*. Potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia zapewniające osiąganie przez studentów efektów uczenia się wykorzystywane są w sposób właściwy, zazwyczaj właściwie skorelowany ze specyfiką zajęć. Zdarza się jednak, że zajęcia o charakterze ćwiczeniowym (prowadzone w związku z sytuacją epidemiczną z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość), mające co do zasady aktywizować studentów, prowadzone są, jak wykazały ich hospitacje, w sposób tradycyjny, skoncentrowany na nauczycielu i nie uwzględniający dostępnych funkcjonalności platformy edukacyjnej, np. możliwości łączenia studentów w pary i grupy. **Rekomenduje się** zatem poszerzenie katalogu możliwości oferowanych przez narzędzia zdalne w celu aktywizacji studentów.

Nieliczne zajęcia - w wybranych modułach specjalizacyjnych, w ramach zajęć *przedsiębiorstwo w praktyce – firma symulacyjna* czy też w module praktyk zawodowych - skorelowano z metodami kształcenia umożliwiającymi wykonywanie czynności praktycznych, np. instruktaż czy metoda sytuacyjna. Stosowane metody nie zapewniają jednak w pełni właściwego przygotowania studentów do działalności zawodowej, gdyż stosowane są sporadycznie. **Rekomenduje się** zatem wprowadzenie metod kształcenia umożliwiających wykonywanie czynności praktycznych przez studentów do szerszego katalogu zajęć.

Powyższe obserwacje pozwalają na stwierdzenie, że stosowane metody i nowoczesne narzędzia zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, lecz w mniejszym stopniu przygotowują ich do działalności zawodowej na rynku pracy.

Stosowane metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka specjalności na poziomie C1 i oraz drugiego języka obcego. Metody kształcenia, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia, co znajduje potwierdzenie w opiniach studentów.

Metody i techniki kształcenia na odległość, oparte na materiałach opracowanych w formie elektronicznej, są wykorzystywane pomocniczo i są oparte na materiałach opracowanych w formie elektronicznej.

Przyjęte dla praktyk efekty uczenia są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć, jednakże ta zgodność wynika bezpośrednio z generycznego charakteru zarówno efektów przyjętych dla praktyk, jak i efektów określonych dla zajęć. Ponadto, efekty uczenia się dla praktyk dla wszystkich specjalności i specjalizacji zawodowych niczym się nie różnią – nawiązują do bliżej nieokreślonej działalności zawodowej, nie odnoszą się ani do języka specjalności, ani do typowych środowisk zawodowych dla poszczególnych języków, które są zróżnicowane (np. typowe dla pewnych branż). Sprawia to, że efekty mogłyby dotyczyć w zasadzie dowolnego kierunku studiów. Brak specyficzności efektów stanowi odzwierciedlenie niejasnej koncepcji kształcenia, która nie uwypukla w sylwetce absolwenta jego profilu zawodowego (poza *filologią angielską*).

Dodatkowo dla realizowanych etapowo praktyk nie wyodrębniono efektów dla poszczególnych etapów - dwóch semestrów studiów. W konsekwencji, student wykonuje dwukrotnie te same czynności i jest za nie dwukrotnie oceniany, a komplet efektów uczenia się osiąga już po zaliczeniu

pierwszego etapu praktyki. **Rekomenduje się** uwzględnienie w efektach uczenia się dla praktyk specyfiki kierunku studiów, języka specjalności, a także zakresu przygotowania zawodowego, jakie otrzymuje absolwent.

W odniesieniu do treści programowych występuje analogiczny problem, jaki zdiagnozowano w odniesieniu do efektów uczenia się – brak uwzględnienia specyfiki kierunku, specjalności i specjalizacji, a także brak zdefiniowania treści dla dwóch etapów realizacji praktyki. **Rekomenduje się** uwzględnienie w treściach kształcenia praktyk specyfiki kierunku studiów, języka specjalności, a także zakresu przygotowania zawodowego, jakie otrzymuje absolwent.

Zakres treści obejmuje obserwowanie funkcjonowania zakładu pracy, współdziałanie z opiekunem oraz analizę i interpretację zaobserwowanych zjawisk, sytuacji, zdarzeń.

Wymiar praktyk jest zgodny z wymaganiami dla profilu praktycznego i wynosi 6 miesięcy. Praktyki zawodowe zaplanowane zostały w programie studiów w zakresie każdej specjalności w sumarycznej liczbie godzin 720 - odbywają się w semestrach 4 i 6, po 360 godzin w każdym z nich, nienależnie od specjalizacji i formy studiów. Umieszczenie praktyk w planie studiów jest właściwe. Do każdego z semestrów realizacji praktyki przyporządkowano 12 ECTS, razem 24 ECTS w programie. Wymiar praktyk umożliwia osiągnięcie przewidzianych efektów uczenia się.

W programie praktyk nie określono jasno miejsc ich realizacji. Wymieniono np. przedsiębiorstwa, firmy, instytucje nie podając profilu zakresu ich działalności albo branży. Dobór miejsc praktyk ma charakter przypadkowy, nie zawsze związany ze specjalnością językową lub specjalizacją – to np. przedsiębiorstwo budowlane, firma ubezpieczeniowa, do pracy w których absolwent nie otrzymuje przygotowania uwzględniającego ich specyfikę. Wprawdzie w kontekście ogólnie określonych efektów uczenia się dla praktyk, *de facto* każdy zakład pracy może być uznany za właściwy, jednakże już w odniesieniu do programu studiów oraz efektów i treści innych zajęć określonych w programie, taki dobór nie jest właściwy. **Rekomenduje się** wprowadzenie zasad doboru miejsc odbywania praktyk w taki sposób, aby odzwierciedlały zakres praktycznego przygotowania zawodowego studenta przewidzianego w koncepcji kształcenia i programie studiów.

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie praktyk obejmują dziennik praktyk, zawierający m.in. dane dot. studenta, ramy czasowe praktyki, karty tygodniowe z wyszczególnieniem zajęć, a także kartę oceny studenta odbywającego praktykę zawodową.

Dodatkowo stosowane jest sprawozdanie z praktyki wraz z samooceną, a także hospitacje praktyk, przeprowadzane zarówno w formie tradycyjnej, jak i w formie nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Dobór i różnorodność tych narzędzi są trafne. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, w tym metody weryfikacji i oceny z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Jedynym zdiagnozowanym niedostatkim jest tu sposób wykorzystania dziennika praktyk, gdyż praktykant nie zamieszcza wystarczających, zgodnych z instrukcją, szczegółów dotyczących realizacji praktyk w karcie tygodniowej. **Rekomenduje się** uzupełnienie instrukcji dotyczącej praktyk o wymogi w zakresie wypełniania dziennika.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Zakładowy opiekun praktyk

ocenia każdy z efektów uczenia się oceną numeryczną, a następnie wystawia ocenę podsumowującą za zrealizowaną praktykę.

Opiekunowie uczelniani praktyk, dedykowani poszczególnym specjalnościom studiów, posiadają kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje, aby zapewniać właściwą organizację, przebieg i zaliczenie praktyk. W odniesieniu do zakładowych opiekunów praktyk nie określono żadnych formalnych wymogów dotyczących ich kompetencji, doświadczenia i kwalifikacji, w szczególności w zakresie języka obcego, w kontekście współpracy z praktykantem w zakresie realizowanych w zakładzie pracy zadań, oceny rezultatów tych zadań np. tłumaczeń, korespondencji itp. W konsekwencji, dobór zakładowych opiekunów jest przypadkowy. **Rekomenduje się** wprowadzenie zasad doboru zakładowych opiekunów praktyk zawodowych.

Z uwagi na wcześniej zdiagnozowany problem dotyczący przypadkowości miejsc odbywania praktyk, również infrastruktura i wyposażenie tych miejsc mają charakter przypadkowy i nie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a także nie umożliwiają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłowej realizacji praktyk. **Rekomenduje się** wprowadzenie wymogów dot. infrastruktury i wyposażenia miejsc odbywania praktyk.

Z uwagi na zaistniałą sytuację pandemii, Uczelnia organizuje praktyki w formie zdalnej lub hybrydowej. W odniesieniu do praktyk realizowanych z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej, nie określono specyficznych wymogów dotyczących doboru miejsc odbywania praktyk ani mechanizmów, sprawdzających czy stosowane narzędzia realizacji praktyk w tej są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a także umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. **Rekomenduje się** określenie wymogów dotyczących miejsc odbywania praktyk z wykorzystaniem metod i technik nauczania na odległość, a także wprowadzenie mechanizmów weryfikacji, czy stosowane narzędzia są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a także czy umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady – Regulamin praktyk zawodowych PWSZ w Tarnowie, a także kierunkowy regulamin praktyk zawodowych dot. kierunku filologia, uszczegóławiający regulamin uczelniany w odniesieniu do kierunku. Obejmują one zasady dotyczące: wskazywania osób odpowiedzialnych za organizację i nadzór nad praktykami, wraz z określeniem ich zadań, zakresu odpowiedzialności, reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranej przez studenta, ogólne zadania opiekunów praktyk z ramienia instytucji oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktykę. Kryteria dotyczące miejsc odbywania praktyk nie zostały w tych dokumentach uwzględnione. **Rekomenduje się** określenie formalnych warunków, jakie muszą spełniać miejsca odbywania praktyk.

Przedstawione przez Uczelnię regulaminy uszczegółowiają procedurę realizacji praktyk, nie określają jednak warunków kwalifikowania na praktykę, trybu i formy przeprowadzania hospitacji praktyk (poza arkuszem hospitacji), a także zakresu współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk. Dodatkowo, Uczelnia przyjęła błędne założenie o możliwości zwolnienia studenta z obowiązku odbycia praktyki zawodowej na podstawie wykonywanej pracy zawodowej, co stoi w sprzeczności z przepisami Ustawy. **Rekomenduje się** określenie warunków kwalifikowania na praktykę, trybu i formy przeprowadzania hospitacji praktyk.

Liczba miejsc praktyk jest wystarczająca w stosunku do liczby studentów. W przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce, jednakże nie określono formalnych kryteriów jakościowych, w oparciu, o które

podejmowana jest decyzja. **Rekomenduje się** określenie formalnych wymogów zatwierdzania miejsca praktyki w przypadku samodzielnego wskazania takiego miejsca przez studenta.

Uczelnia prowadzi przeglądy praktyk za pomocą kilku narzędzi monitorujących: hospitacji praktyk, ankiety dotyczącej realizacji praktyk wypełnianej przez studenta oraz w formie indywidualnych rozmów i konsultacji z uczelnianym opiekunem praktyk. Pomimo, że ramy oceny praktyk nie zostały sformalizowane, np. nie sformułowano zakresu ani kryteriów tej oceny, narzędzia te można uznać za prawidłowe i wystarczające, gdyż dobór miejsc praktyk w kontekście przyjętej koncepcji kształcenia świadczy o tym, że jakościowe działania w tej kwestii zostały podjęte.

Założenia programowe praktyk są konsultowane i opiniowane zarówno przez interesariuszy wewnętrznych (studentów przekazujących opiekunom praktyk w PWSZ swoje opinie i uwagi w anonimowych ankietach po zakończeniu praktyki oraz w arkuszach hospitacji) jak i interesariuszy zewnętrznych (członków Rady Interesariuszy Zewnętrznych WH). Ocena uczelnianego opiekuna, natomiast, ma miejsce w formie jakościowych badań ankietowych dot. oceny kadry dydaktycznej. Wyniki tych ocen są wykorzystywane w doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Organizacja procesu kształcenia na kierunku filologia, tj. rozplanowanie zajęć oraz harmonogram egzaminów i zaliczeń jest zgodna z higieną pracy i zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się, liczba egzaminów przewidziana w poszczególnych sesjach umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się, oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe odzwierciedlają niespecyficzne dla kierunku filologia efekty uczenia się, uwypuklając kompetencje językowe i nie potwierdzając wiodącej roli dyscypliny językoznawstwo w kształceniu na kierunku. Nie zawsze aktualne treści programowe nie dotyczą zastosowań wiedzy w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których przyporządkowano kierunek i nie obejmują norm i zasad, a także aktualnego stanu praktyki w obszarach działalności zawodowej zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Treści programowe nie obejmują zastosowań praktycznych wiedzy filologicznej w wybranej sferze działalności zawodowej i nie zapewniają, również z powodu wadliwego sformułowania efektów uczenia się, pełnego osiągnięcia następujących efektów uczenia się dla kierunku: FI1_W01 „posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę na temat wybranych faktów i zjawisk z dziedziny językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz dotyczących ich teorii stanowiącą podstawową wiedzę ogólną z zakresu wyżej wymienionych dyscyplin naukowych zorientowaną na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej”, FI1_W02 „zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów zorientowane na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej” oraz FI1_W02 „rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa związaną z wybraną sferą działalności zawodowej”.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są na ogół poprawnie oszacowane, choć w przypadku modułu PNJ nastąpiło zdecydowane przeszacowanie liczby punktów ECTS, i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, poza efektami w kartach zajęć, które powielają ogólne efekty uczenia się sformułowane dla kierunku i które są możliwe do osiągnięcia po zakończeniu pełnego cyklu kształcenia. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, poza efektami w kartach zajęć, które powielają ogólne efekty uczenia się sformułowane dla kierunku i które są możliwe do osiągnięcia po zakończeniu pełnego cyklu kształcenia. Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Program studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Program studiów obejmuje zajęcia z dziedziny nauk społecznych, którym przyporządkowano 5 punktów ECTS ale nie obejmuje zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w wymaganym wymiarze punktów ECTS. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, ale, z uwagi na sporadyczność występowania, nie umożliwiają właściwego przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Stosowanie na kierunku metod i technik kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynika z aktualnej sytuacji epidemicznej.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, co wynika z braku specyficznych dla zakładanych ról zawodowych efektów uczenia się i treści programowych, które przy tym nie są zróżnicowane dla poszczególnych etapów praktyk. Niezgodnie z ustawą na kierunku możliwe jest zalecanie praktyk zawodowych na podstawie zatrudnienia.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) doboru treści programowych odnoszących się do dyscypliny naukowej językoznawstwo w sposób nieodzwierciedlający jej wiodącej roli w kształceniu na kierunku; 2) doboru treści programowych z całkowitym lub częściowym pominięciem wiedzy aplikacyjnej z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii oraz celowego kształtowania umiejętności związanych z jej zastosowaniami w pracy zawodowej; 3) doboru treści programowych, który nie zapewnia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku; 4) zapewnienia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS; 5) braku specyficznych dla przygotowania zawodowego i różnicowanych dla poszczególnych etapów praktyk zawodowych efektów uczenia się i umożliwiających ich osiągnięcie treści programowych, 6) zaliczania praktyk zawodowych na podstawie wykonywanej przez studentów pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zapewnienie treści programowych odnoszących się do dyscypliny naukowej językoznawstwo w sposób odzwierciedlający jej wiodącą rolę w kształceniu wyrażoną wskaźnikiem procentowym.
2. Zapewnienie treści programowych ukierunkowanych, zgodnie z praktycznym profilem studiów, na aplikacyjną wiedzę z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, oraz nauk o kulturze religii w sposób prowadzący do zapewnienia pełnego osiągnięcia efektów uczenia się: FI1_W01 „posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę na temat wybranych faktów i zjawisk z dziedziny językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz dotyczących ich teorii stanowiąca podstawową wiedzę ogólną z zakresu wyżej wymienionych dyscyplin naukowych zorientowaną na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej”, FI1_W02 „zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów zorientowane na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej” oraz FI1_W02 „rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa związaną z wybrana sfera działalności zawodowej”.
3. Zapewnienie w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów.
4. Zróżnicowanie efektów uczenia się i treści programowych dla poszczególnych etapów praktyk zawodowych z uwzględnieniem specyfiki wynikających z koncepcji kształcenia ról zawodowych.
5. Rezygnacja z zaliczania praktyk zawodowych na podstawie wykonywanej przez studentów pracy.
6. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Na kierunek filologia na poziomie studiów I stopnia są przyjmowani kandydaci, którzy zdali egzamin maturalny co najmniej na poziomie podstawowym z języka obcego nowożytnego. W przypadku matury na poziomie rozszerzonym lub matury dwujęzycznej stosuje się korzystniejszy system przeliczania punktów niż w przypadku matury na poziomie podstawowym. Laureaci i finaliści olimpiad z języków angielskiego, francuskiego i niemieckiego na szczeblu centralnym przyjmowani są na stosowne filologie bez postępowania kwalifikacyjnego opartego na punktacji egzaminu maturalnego. Warunki przyjęcia na studia nie są zróżnicowane w zależności od specjalności językowej: angielskiej, germańskiej i romańskiej.

Zasady rekrutacji są bezstronne i, przewidując rozwiązania szczegółowe, zapewniają równe szanse w podjęciu studiów kandydatom z tzw. nową i starą maturą, maturą międzynarodową, obywatelom

Polski i obcokrajowcom. O zakwalifikowaniu kandydata do przyjęcia na I rok studiów decyduje miejsce na liście rankingowej w ramach ustalonej liczby miejsc.

Uczelnia nie informuje kandydatów na studia o wstępnych oczekiwaniach wobec kompetencji cyfrowych przyszłych studentów i wymaganiach sprzętowych. W związku z tym, że nie wiadomo jak długo potrwa stan związany z epidemią COVID-19 **rekomenduje się** zamieszczenie na stronach internetowych tego typu informacji.

Na kierunek prowadzi się przyjęcia na studia na podstawie potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza studiami opisane są w Regulaminie potwierdzania efektów uczenia się. Zapewniają one możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów, w odniesieniu do konkretnych zajęć. Potwierdzenie efektów uczenia się dokonuje komisja, w której skład wchodzi co najmniej trzech nauczycieli akademickich, którzy reprezentują daną dyscyplinę naukową i koordynują lub prowadzą zajęcia, w zakresie których potwierdzane są efekty. W ramach przyjętych procedur przewidziano analizę dokumentacji i sprawdzającą rozmowę z kandydatem.

Student innej uczelni, w tym zagranicznej, może zostać przyjęty na studia na kierunku filologia w PWSZ w Tarnowie w trybie przeniesienia. Dziekan opiniuje wniosek, stwierdzając zakres zbieżności efektów uczenia się. W następstwie wskazuje semestr, na którym kandydat może rozpocząć studia i ustala różnice programowe. Zajęciom równoważnym zaliczonym w innej uczelni krajowej lub zagranicznej przypisuje się wartość ECTS obowiązującą w PWSZ.

Na kierunku filologia dla każdej ze specjalności językowej przyjęto nieco inne wymagania, które powinny być spełnione w procesie dyplomowania. I tak np. przygotowanie pracy dyplomowej na *filologii germańskiej* i *romańskiej* zakłada osiągnięcie efektu FI1_K02: „prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, wykazuje się kreatywnością, umiejętnością krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów”, które nie jest przewidywane na *filologii angielskiej*, z kolei na *filologii angielskiej* i *filologii germańskiej* na seminarium dyplomowym zakłada się osiągnięcie efektu FI1_W02: „zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów zorientowane na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej”, którego nie przewiduje się na *filologii romańskiej*. Zróżnicowanie wymagań stawianych w procesie dyplomowania prowadzi do braku porównywalności prac dyplomowych na tym samym kierunku studiów i w konsekwencji porównywalności ocen na dyplomie, tworząc z każdej ze specjalności rodzaj quasi-kierunku.

Zasady weryfikacji efektów uczenia się określa Regulamin studiów, w tym zasady mające zastosowanie w przypadku studentów z niepełnosprawnością – są to m.in.: indywidualna organizacja studiów, możliwość uczestniczenia w zajęciach z opiekunem, dostosowanie formy zaliczenia do typu ich niepełnosprawności, obecność opiekuna czy tłumacza języka migowego podczas egzaminu dyplomowego.

Wzór sylabusu zajęć przewiduje konieczność opisanie kryteriów oceniania, a dla kierunku zostały przyjęte szczegółowe kryteria oceny pracy dyplomowej. Rozwiązania te umożliwiają zapewnienie bezstronności, rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji oraz wiarygodności i porównywalności ocen, jednak w przypadku kryteriów oceny i weryfikacji efektów uczenia się nie zostały opisane wymagania, które należy spełnić, by otrzymać określoną ocenę. **Rekomenduje się** zgodnie ze wzorem sylabusu definiowanie minimalnych wymagań, które należy spełnić dla otrzymania poszczególnych ocen zgodnie ze skalą ocen obowiązującą w Uczelni. Ponadto przyjęte kryteria oceny prac

dyplomowych nie są przestrzegane, o czym świadczą pozytywne oceny prac dyplomowych, które nie potwierdzają osiągnięcia zaawansowanej wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych stanowiących teoretyczne podstawy kierunku, do których został on przyporządkowany.

Zostały określone zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Zgodnie z Regulaminem studiów wyniki zaliczenia ustnego ogłaszane są studentowi bezpośrednio po jego zakończeniu, wyniki zaliczenia pisemnego ogłaszane są w sposób uzgodniony ze studentami najpóźniej do siedmiu dni od daty jego przeprowadzenia. O wynikach prac etapowych studenci są informowani na bieżąco w toku zajęć.

Studenci ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną za naruszenie przepisów obowiązujących w Uczelni, w tym za nieetyczne zdobywanie wiedzy i inne czyny uchybiające godności studenta. Kwestie te regulują zapisy zawarte w Statucie PWSZ w Tarnowie, Regulaminie studiów i Kodeksie Etyki Studenta PWSZ w Tarnowie.

Użytkowane w związku z sytuacją pandemiczną oprogramowanie do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w tym przeprowadzania oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, gwarantuje identyfikację studentów i bezpieczeństwo ich danych.

Wykorzystuje się różnorodne, głównie tradycyjne, metody i techniki oceniania: kolokwia i egzaminy pisemne zawierające pytania otwarte i zamknięte, egzaminy ustne, testy, dłuższe prace pisemne, projekty, prezentacje ustne/referaty itd. Mimo że wskazany katalog stosowanych metod dydaktycznych jest obszerny, to ich dobór nie jest specyficzny dla efektów uczenia się założonych dla poszczególnych zajęć, np. dla zajęć *rynek pracy* wszystkie efekty uczenia się weryfikowane są poprzez ocenę aktywności. Przy pomocy wypowiedzi ustnej weryfikuje się osiągnięcie wszystkich efektów podczas zajęć *język niemiecki w przedsiębiorstwie* i *język francuski w przedsiębiorstwie*; z kolei kolokwium jest metodą weryfikacji stosowaną do wszystkich efektów zajęć *język angielski w przedsiębiorstwie*. Niektóre metody weryfikacji nie są doprecyzowane i są stosowane w niejasny sposób, np.:

- a) niejasne, co kryje się pod pojęciem „ankieta” jako sposobem weryfikacji efektów uczenia się (*akwizycja i nauka języków* na wszystkich specjalnościach filologicznych);
- b) często stosowana „ocena aktywności” służy zarówno weryfikacji efektów uczenia się odnoszących się do postaw studentów, jak i do wiedzy lub umiejętności, choć w przypadku dwóch ostatnich kategorii nie jest metodą dającą się skutecznie zastosować;
- c) metoda „wykonanie zadania” nie określa precyzyjnie sposobu, w jaki efekt jest weryfikowany;
- d) w przypadku egzaminów ich forma (ustna/pisemna) często nie jest doprecyzowana.

Rekomenduje się precyzyjne wskazanie metod, przy pomocy których oceniane są osiągnięcia studentów.

W zasadzie nieobecne są – co jest konsekwencją koncepcji kształcenia, która nie wskazuje na role zawodowe, do których przygotowuje kierunek – metody weryfikacji efektów uczenia się, które wpisują się we współczesne tendencje dydaktyczne, a zarazem pozwalają oceniać osiągnięcie efektów związanych ze sprawdzeniem opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej, takie jak projekty, symulacje, studia przypadków, przekłady. **Rekomenduje się** uzupełnienie katalogu stosowanych metod oceniania o metody sprawdzające opanowanie umiejętności zawodowych.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są potwierdzane w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych, prac dyplomowych i dzienników praktyk. Dominującym narzędziem weryfikacji

efektów uczenia się są testy, np. w ramach zajęć *praktyczna nauka języka*, najistotniejszego z punktu widzenia liczby godzin i liczby ECTS na każdej specjalności filologicznej, stosuje się bardzo często testy zawierające wyłącznie pytania zamknięte (wybór odpowiedzi) lub pytania obligujące do podania punktowej odpowiedzi (jedno słowo), a takie nie dają możliwości integrowania sprawności językowych i – w konsekwencji – sprawdzenia, jak student radzi sobie z łączeniem różnorodnych sprawności językowych. Nie stosuje się lub stosuje się w ograniczonym stopniu narzędzia korespondujące w większym stopniu z profilem praktycznym studiów, np. prace projektowe, tłumaczenia.

Na kierunku obok prac dyplomowych w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa powstają sporadycznie prace w zakresie innych dyscyplin naukowych, niż te do których został przyporządkowany kierunek, dla których pretekstem jest jedynie związek z obszarem językowym właściwym dla danej filologii oraz zdarzają się przypadki, że prace dyplomowe nie odpowiadają 6. poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Te ostatnie nie potwierdzają osiągnięcia zaawansowanej wiedzy z żadnej z dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek, czyli tworzących jego teoretyczne podstawy. W takich przypadkach nie wykorzystuje się w nich aparatu pojęciowego, podstaw teoretycznych oraz literatury naukowej właściwej dla tych dyscyplin. Żadna z ocenionych prac dyplomowych nie ma charakteru aplikacyjnego i nie wskazuje na zastosowanie zaawansowanej wiedzy w obszarach zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku.

Studenci kierunku nie są autorami lub współautorami publikacji fachowych lub i nie posiadają innych osiągnięć w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku potwierdzających umiejętność zastosować wiedzy w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek w działalności zawodowej. Absolwenci kierunku znajdują zatrudnienie w różnych branżach na lokalnym rynku pracy, co w opinii Uczelni potwierdza słuszność poglądu, że znajomość języka obcego jest wystarczającą kompetencją do podjęcia pracy zawodowej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, przy czym w przypadku zasad dyplomowania nie określono spójnych dla kierunku wymagań i na każdej ze specjalności proces dyplomowania zakłada weryfikację innych kompetencji studentów, co prowadzi do braku porównywalności ocen. Zasady dyplomowania nie uwzględniają praktycznego profilu studiów. Proces uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów umożliwia ocenę ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się,

przy czym w związku z tym, że w koncepcji kształcenia nie określono zawodów, do których przygotowani są studenci metody te w większości nie służą ocenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe nie w pełni potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się, ponieważ nie zawsze spowiadają one dyscyplinom naukowym, do których został przyporządkowany kierunek oraz 6. poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Prace dyplomowe nie potwierdzają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w zakresie zastosowań wiedzy w praktycznej działalności zawodowej. Pozycja absolwentów na rynku pracy potwierdza osiągnięcie efektów w zakresie kompetencji językowych.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) wewnątrznie niespójnych zasad dyplomowania, które nie uwzględniają praktycznego profilu studiów, 2) przygotowywania na kierunku prac dyplomowych, które nie mają charakteru aplikacyjnego, nie są ulokowane w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek oraz nie odpowiadają 6 poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Opracowanie spójnych dla kierunku określających wymagania merytoryczne zasad dyplomowania i uwzględniających aplikacyjność prac dyplomowych we właściwych dla niego zawodach.
2. Wprowadzenie procedur zapewniających przygotowywanie prac dyplomowych w zakresie dyscyplin stanowiących teoretyczne podstawy kierunku, odpowiadających 6 poziomowi Polskiej ramy Kwalifikacji.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń, a także uchybień będących podstawą dla rekomendacji w odniesieniu do doboru wykorzystywanych na kierunku metod weryfikacji efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku filologia w PWSZ w Tarnowie zajęcia prowadzi prawie czterdziestu wykładowców, w tym co najmniej czternastu doktorów i pięciu pracowników ze stopniem doktora habilitowanego/tytułem profesora. Trzej pracownicy to *native speakers* (*filologia angielska* i *filologia romańska*). Ośmiu pracowników posiadających stopnie i tytuły naukowe reprezentuje literaturoznawstwo, a jedenastu –

językoznawstwo. Żadna z tych osób nie posiada dorobku naukowego w dyscyplinie nauki o kulturze i religii. Zajęcia związane z przygotowaniem do funkcjonowania na rynku pracy prowadzą osoby o odpowiednich kompetencjach w zakresie nauk społecznych. Niektóre z osób prowadzących zajęcia mają doświadczenie w pozauczelnianej działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – są to tłumacze, edytor oraz muzealnik.

Struktura kwalifikacji w odniesieniu do posiadanych tytułów zawodowych, stopni i tytułów naukowych umożliwia prawidłową realizację zajęć – specjaliści w dyscyplinie językoznawstwo prowadzą zajęcia z zakresu tej dyscypliny, natomiast literaturoznawcy prowadzą zajęcia z zakresu literatury i kultury. Osoby z tytułem zawodowym magistra prowadzą głównie zajęcia językowe. Nie mniej wśród kadry, zwłaszcza prowadzącej seminaria naukowej, nie ma osób z doświadczeniem w zakresie prowadzenia badań naukowych o charakterze aplikacyjnym lub prac rozwojowych, co jest jedną z przyczyn lokowania prac dyplomowych w badaniach o charakterze podstawowym. **Rekomenduje się** powierzenie seminariów dyplomowych nauczycielom akademickim prowadzącym badania naukowe o charakterze aplikacyjnym w zakresie właściwej dla kierunku działalności zawodowej.

Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizację zajęć. Zapewniona jest także stabilność zatrudnienia – zdecydowana większość kadry jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę i ma długi staż pracy.

Hospitacje zajęć wykazały, że nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Stosują oni metody aktywizujące, potrafią wesprzeć studentów w przypadku kłopotów technicznych, wykorzystywać możliwości stosowanego oprogramowania w zakresie aktywizacji studentów. Ale też zajęcia w formach aktywizujących były prowadzone metodą wykładową ze sporadyczną interakcją z pojedynczymi studentami, a możliwości oprogramowania do prowadzenia zajęć nie były wykorzystywane dla aktywizacji studentów, np. pracy w grupie lub w parach. **Rekomenduje się** wprowadzenie mechanizmów umożliwiających skuteczną diagnozę deficytów dydaktycznych poszczególnych członków kadry nauczającej na kierunku i udzielenie im odpowiedniego wsparcia w zakresie podniesienia kompetencji. Niejednokrotnie nauczyciele akademicy wykazują się z doświadczeniem dydaktycznym zdobytym w różnych uczelniach.

Przydział zajęć i obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich, w tym obciążenie związane z prowadzeniem zajęć na odległość, umożliwia ich prawidłową realizację.

Dla 27 pracowników prowadzących zajęcia na kierunku filologia PWSZ w Tarnowie jest pierwszym miejscem pracy. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Prowadzą oni ponad połowę zajęć na kierunku.

Odbywanie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest na bieżąco kontrolowane.

Zatrudnienie w Uczelni odbywa się w drodze konkursu. O doborze zajęć w ramach poszczególnych specjalności filologicznych decydują Zastępcy Kierownika Katedry Filologii ds. poszczególnych filologii. Kierownik Katedry obsadza zajęcia wspólne dla trzech filologii. Podczas ustalania obsady zajęć brana jest pod uwagę dyscyplina i doświadczenie, głównie dydaktyczne. W mniejszym stopniu uwzględnia się doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, co przy niskim udziale w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, pozwala na ich prawidłową obsadę.

Uczelnia wspiera nauczycieli akademickich w podnoszeniu kompetencji dydaktycznych. W związku z sytuacją pandemiczną uczelnia zapewniła szkolenia w zakresie obsługi stosowanych w PWSZ narzędzi kształcenia na odległość, ponadto nauczyciele otrzymują regularne wsparcie techniczne w tym zakresie. Uczelnia regularnie oferuje inne szkolenia o charakterze dydaktycznym czy związane z wykorzystaniem nowych narzędzi w pracy dydaktycznej i/lub naukowej (np. stosowanie metod statystycznych w badaniach). Potrzebom kadry prowadzącej zajęcia na kierunku filologia odpowiada projekt CLIL – HET (Content and Language Integrated Learning – Higher Education Teachers), który służy podnoszeniu kompetencji w zakresie nauczania w języku angielskim. Regularnie monitorowany jest, głównie w sposób nieformalny, poziom satysfakcji z działalności dydaktycznej, w tym m.in. z funkcjonalności stosowanych narzędzi.

Nauczyciele akademicy są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem poprzez prowadzoną w Uczelni ankietyzację (raz w semestrze) oraz przez innych nauczycieli w formie hospitacji zajęć.

Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie mają wpływ na politykę kadrową i znajdują odzwierciedlenie np. w obsadzie zajęć. Jednak działania mają głównie charakter reaktywny, a zatem wiążą się z interwencją w przypadku niezadowolającej oceny okresowej lub powtarzających się niskich wyników ankiet studenckich. Działania te nie mają w tym przypadku charakteru proaktywnego, wyrażającego się w planowaniu indywidualnych ścieżek rozwoju, związanych np. z rozwijaniem kompetencji w zakresie prowadzenia badań naukowych o charakterze aplikacyjnym.

Uczelnia wspiera rozwój kadry naukowej poprzez finansowanie udziału nauczycieli akademickich w konferencjach naukowych, postępowań awansowych, kosztów publikacji i udzielanie urlopów naukowych, czego pośrednim efektem jest siedem awansów naukowych w ciągu ostatnich sześciu lat. Polityka ta nie zwiera jednak aspektu modelowania prowadzonych w Uczelni badań w powiązaniu z praktycznym profilem studiów. Pracownicy, których dorobek wyróżnia się, otrzymują przydzielane corocznie nagrody rektorskie. Tego typu wsparcie nie jest jednak związane z rozwijaniem kompetencji praktycznych (zawodowych) nauczycieli akademickich w zakresie zawodów i potrzeb rynku pracy właściwych dla kierunku. Taka forma rozwoju nie jest też premiowana w okresowej ocenie nauczycieli akademickich. **Rekomenduje się** uwzględnienie w polityce kadrowej aspektu rozwoju doświadczenia poszczególnych członków kadry w prowadzeniu badań naukowych o charakterze aplikacyjnym lub prac rozwojowych.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. W PWSZ obowiązuje Kodeks Etyki Pracowników PWSZ w Tarnowie, w którym wyszczególniono m.in. zasady niedyskryminowania. Uczelnia wprowadziła też funkcję pełnomocnika ds. etyki, który wspiera pracowników w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych i dylematów etycznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na kierunku filologia prowadzone są w dwóch budynkach na terenie kampusu akademickiego. Do potrzeb dydaktycznych wykorzystuje się ponad 20 sal mieszczących od 20 do 100 osób i pracownie językowe. W większości sale dydaktyczne wyposażone są w sprzęt multimedialny – telewizor z możliwością podłączenia komputera, odtwarzacz DVD oraz radiomagnetofony z obsługą płyt kompaktowych i nośników pamięci typu pendrive. Sale wykładowe wyposażone są w nagłośnienie, projektory multimedialne, komputery dla wykładowców, zaś pracownie językowe w tablice interaktywne, komputer i projektor. Do sal bez tego wyposażenia zapewniony jest sprzęt przenośny (np. laptop i projektor multimedialny).

Trzy pracownie informatyczne wyposażone są po 20 stanowisk komputerowych każda, w których komputery posiadają zainstalowany pakiet biurowy i mają dostęp do Internetu; służące studentom kierunku filologia głównie do realizacji zajęć specjalizacyjnych służących wykorzystaniu komputera jako narzędzia w tłumaczeniach, edycji i składzie tekstu czy technologii informacyjnych w pracy. Nowoczesne laboratorium językowe i laboratorium akustycznofonetyczne oraz pracownia symulująca pracę firmy, której prowadzone są zajęcia z zakresu przedsiębiorczości, wspomagają osiąganie założonych dla kierunku efektów uczenia się. W 2020 roku wydzielono i odpowiednio wyposażono w komputery z typowym biurowym oprogramowaniem jedną z sal, które po doposażeniu w oprogramowanie specjalistyczne będzie wspierać kształcenie związane z wykorzystaniem kompetencji językowych. Na razie Uczelnia dysponuje w tym zakresie oprogramowaniem wspomagającym tłumaczenia oraz profesjonalne oprogramowanie do edytorskie.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Biblioteka Uczelni mieści się na terenie kampusu, w bliskiej odległości od budynków, w których studenci odbywają zajęcia. Biblioteka posiada czytelnię główną na 40 stanowisk, czytelnię komputerową na 20 stanowisk i czytelnię czasopism na 6 stanowisk oraz wypożyczalnię, wypożyczalnię międzybiblioteczną, a także ośrodek dokumentacji i informacji naukowej. Biblioteka jest czynna od poniedziałku do soboty od 8.30 do 17.00 lub 18.00, w nieco zróżnicowanych godzinach funkcjonowania dla jej poszczególnych działów. W okresie ograniczonego funkcjonowania Uczelni w związku z sytuacją pandemiczną czas pracy i sposób udostępniania zbiorów są dostosowywane do bieżących możliwości. Infrastruktura dydaktyczna i biblioteczna Uczelni wykorzystywana na kierunku filologia i zasady korzystania z niej są zgodne z przepisami BHP.

Zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów.

Wszystkie budynki, w których odbywają zajęcia studenci kierunku filologia oraz biblioteka są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w sposób zapewniający im pełny udział w procesie kształcenia, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej, dostęp do sal dydaktycznych oraz zaplecza sanitarnego.

W związku ze stanem epidemicznym i koniecznością prowadzenia zajęć z wykorzystaniem technik kształceniowych odległość został zapewniony dostęp do odpowiedniego oprogramowania umożliwiającego zarówno asynchroniczną, jak i synchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi. Oprogramowanie to umożliwia dostęp do pakietu biurowego oraz kompleks usług z możliwością tworzenia testów. Specyfika kierunku nie wymagała w tym zakresie zapewnienia dostępu do wirtualnych laboratoriów.

Biblioteka PWSZ w Tarnowie dysponuje zasobami gromadzonymi dla kierunku filologia, złożonymi z podręczników i tekstów wskazanych w sylabusach poszczególnych zajęć jako zalecana literatura. Jej księgozbiór liczy w tym zakresie ponad 9 tys. woluminów. Biblioteka zapewnia dostęp do kilkunastu czasopism literaturoznawczych i językoznawczych w tym anglo- i niemieckojęzycznych. Do dyspozycji studentów kierunku filologia są również wspierające proces kształcenia językowego czasopisma takie, jak np. „Bien dire”, „Dialog”, „Edukacja: studia, badania, innowacje”, „Fremdsprache Deutsch”, „Le Francais dans Le Monde”, „LingVaria”, „Literatura na Świecie”, „Poradnik Językowy” czy „Der Spiegel”. Tradycyjne zasoby biblioteczne obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie dostosowanej do potrzeb procesu uczenia się o liczby studentów.

Uzupełniane są one o zasoby cyfrowe ramach platformy EBSCO oraz licencjonowanych baz danych, tj. IBUK Libra, Proquest dostępnych również z komputerów domowych. Biblioteka jest uczestnikiem projektu ACADEMICA, w ramach którego Biblioteka Narodowa oferuje dostęp do swoich zasobów cyfrowych (współczesne książki i czasopisma naukowe), liczących prawie 3 mln dokumentów.

W ramach porozumienia ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix” biblioteka zapewnia blisko 2 500 tytułów książek. Ponadto dzięki urządzeniom lektorskim, elektronicznej lupie i urządzeniu do odtwarzania książek w formacie cyfrowym zapewnione jest dostosowanie nie potrzeb osób niepełnosprawnościami pozostałych zasobów.

W związku z kształceniem z wykorzystaniem technik komunikacji na odległość zapewniony jest dostęp do cyfrowych zasobów biblioteki i odpowiednie informacje zamieszczone są na jej stronach internetowych. Z zachowaniem zasad bezpieczeństwa czytelnikom udostępniane są także zasoby papierowe.

Nauczyciele akademicki i studenci mają zapewniony udział w ocenie infrastruktury w wyniku prac zespołów objętych uczelnianym systemem zapewnienia jakości kształcenia (Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia, Rady Programowe Kierunków Studiów, Kierunkowe Zespoły Studenckie). Ponadto udział studentów w ocenie infrastruktury zapewniony jest poprzez ankietyzację. Część wypełnianej przez studentów ankiety dotyczy oceny warunków studiowania. Wśród 10 pytań dwa dotyczą infrastruktury: warunków odbywania zajęć dydaktycznych oraz dostępu do Internetu. Ocenie podlega praca biblioteki, ale nieprecyzyjny sposób sformułowania pytania nie umożliwia sformułowania wiążących wniosków w odniesieniu biblioteki, bo nie wiadomo, czy dotyczy ono jej infrastruktury, zbiorów, czy pracowników. **Rekomenduje się** doprecyzowanie pytań w ankiecie studenckiej. Zamieszczona na stronie biblioteki możliwość zgłaszania potrzeb w zakresie uzupełniania zbiorów wspomaga jednak wewnętrzną ocenę ich kompletności z punktu widzenia zarówno studentów, jak i nauczycieli akademickich. Wyniki przeglądów infrastruktury, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej czego wyrazem jest trwające doposażenie nowej pracowni komputerowej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej głównie zakresie wykorzystania kluczowych kompetencji językowych oraz edytorstwa. Infrastruktura jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Biorą w niej udział podmioty związane długoterminowymi umowami o współpracy z Uczelnią, w szczególności te, których przedstawiciele zasiadają w Radzie Interesariuszy Zewnętrznych Wydziału Humanistycznego. Rodzaj, zakres i zasięg działalności tych podmiotów gospodarczych i instytucji jest zbieżny z generyczną koncepcją i celami kształcenia, które, z wyjątkiem specjalizacji na *filologii angielskiej*, nie odnoszą się do żadnego konkretnego wycinka rynku pracy, żadnego sektora, branży czy obszaru działalności zawodowej. W konsekwencji, w gronie interesariuszy znajdują się pracodawcy o bardzo zróżnicowanych profilach jak na przykład biblioteka, muzeum, dom kultury, firma turystyczna, lokalne media, firma zajmująca się oprogramowaniem, firmy produkcyjne, wydawnictwo i in.

Współpraca z interesariuszami, w tym z pracodawcami, prowadzona jest systematycznie, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy. Dominującą formą współpracy jest organizowanie praktyk zawodowych dla studentów kierunku. Poza praktykami i współpracą w zakresie projektowania, realizacji oraz doskonalenia programu studiów, interesariusze wspierają Uczelnię w prowadzeniu zajęć dydaktycznych np. *projektu zawodowego*, w ramach których studenci przygotowują i przeprowadzają nadzorowane przez Uczelnię działania projektowe z wykorzystaniem języka obcego w sytuacjach powiązanych z różnymi obszarami zawodowymi. Inne formy współpracy to spotkania studentów z pracodawcami, wizyty studyjne, warsztaty szkoleniowe, seminaria, w których uczestniczą studenci. Wspólne działania Uczelni i pracodawców są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się.

W obecnych warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni w związku z sytuacją pandemii, Uczelnia zapewnia udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów. Wykorzystywane są w tym celu efektywnie metody i narzędzia komunikacji na odległość, w ten sposób zostało np. przeprowadzone spotkanie z pracodawcami w sprawie organizacji praktyk zawodowych w sytuacji epidemicznej.

Uczelnia prowadzi regularne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, które obejmują ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, a także a także skuteczności tej współpracy w aspekcie rozwoju programu studiów. Ocena dokonywana jest na różnych poziomach w trybie analizy redukcyjnej – począwszy od informacji przekazywanych w trybie „on-the-spot” przez studentów oraz koordynatorów mających bezpośredni i częsty kontakt z interesariuszami, do analizy uogólnionej w kontekście realizacji i rozwoju kierunku, dokonywanej przez władze kierunku. Rezultatem przeglądów jest m.in. poszerzenie grona interesariuszy czy też podejmowanie decyzji o zakończeniu współpracy. Udział studentów w ocenie jakościowej współpracy z interesariuszami jest zapewniony głównie w zakresie praktyk – studenci wyrażają swoje opinie zarówno w indywidualnych rozmowach, jak i w ankietach, które wypełniają po zakończeniu praktyki. Wyniki przeglądów Uczelnia wykorzystuje do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Ze względu na charakter studiów większość zajęć realizowana jest w językach obcych, co samo w sobie przyczynia się do umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Ponadto PWSZ ma podpisanych 36 umów dotyczących mobilności zagranicznej i 12 umów bilateralnych. Studenci filologii mogą uczestniczyć w wymianie z następującymi krajami: Austria, Belgia, Cypr, Finlandia, Francja, Rumunia. Bez wątpienia oferta ta jest właściwa dla studentów filologii romańskiej (uczelnia w Belgii, dwie uczelnie we Francji) i filologii angielskiej (Cypr, Finlandia), ale na liście ośrodków niemieckojęzycznych jest tylko jedna uczelnia (Wiedeń). **Rekomenduje się** poszerzenie współpracy w obszarze krajów niemieckojęzycznych. W ramach programu Erasmus+ studenci mogą też odbywać praktyki poza granicami Polski. Co roku kilkoro studentów korzysta z możliwości oferowanej przez program Erasmus+. W Uczelni organizowane są też wykłady prowadzone przez gości zagranicznych, w których mogą brać udział studenci.

Z oferty Erasmus+ korzystają też nauczyciele akademicki. Od roku akademickiego 2016/17 corocznie dwie osoby prowadziły zajęcia za granicą w ramach Staff Mobility for Teaching. Trzy osoby w ciągu ostatnich trzech lat wzięły udział w wyjazdach szkoleniowych, tj. Staff Mobility for Training.

PWSZ umożliwia pracownikom kontakt z międzynarodowym środowiskiem filologicznym poprzez wspieranie udziału w międzynarodowych konferencjach naukowych i programach wymiany (np. projekt CLIL – HELT pozwala podnosić kompetencje w zakresie zintegrowanego nauczania przedmiotowo-językowego). W latach 2015-2018 w Uczelni realizowany był międzynarodowy projekt o nazwie Building Professional Higher Education Capacity. PWSZ działa w ramach dwóch organizacji globalnych: Europejskiego Stowarzyszenia Instytucji Szkolnictwa Wyższego (EURASHE) i sieci ekspertów ze szkolnictwa wyższego i szkół zawodowych SPACE Network.

Ankieta PWSZ w Tarnowie w sprawie oceny zajęć dydaktycznych i warunków studiowania zawiera pytanie dotyczące oceny oferty Uczelni w zakresie naukowych wymian studenckich, bez wskazania, czy chodzi o wymiany krajowe czy międzynarodowe. Różnie też można interpretować określenie „naukowe wymiany”, bo mogą one być związane zarówno z badawczą aktywnością studentów, jak i z mobilnością w związanej z odbyciem części studiów w innej uczelni. Nieprecyzyjny sposób sformułowania pytania nie umożliwia sformułowania wiążących wniosków w odniesieniu do umiędzynarodowienie procesu kształcenia. **Rekomenduje się** doprecyzowanie pytań w ankiecie studenckiej. Ustalenie poziomu satysfakcji ze stopnia umiędzynarodowienia odbywa się też w sposób nieformalny, np. podczas rozmów władz kierunku ze studentami realizującymi część studiów za granicą.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

System wsparcia studentów w procesie uczenia się przebiega zróżnicowane formy, jest stały oraz kompleksowy. Uczelnia dostosowuje system do potrzeb studentów oraz do przygotowania ich do wejścia na rynek pracy. Studenci mogą liczyć na obecność nauczycieli akademickich poza godzinami zajęć, w tym celu organizowane są cykliczne konsultacje dla studentów. System zakłada aktywności mające na celu motywowanie studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się oraz jest dostosowany zarówno dla studentów specjalności *filologia angielska*, *romańska* i *germańska*. Ponad to każdy kierunek studiów dostaje przydzielonego spośród nauczycieli akademickich opiekuna, który

pełni funkcję pierwszego kontaktu w sprawach problemowych. Uczelnia organizuje obowiązkowe dla studentów I roku studiów szkolenie biblioteczne, które obowiązuje zarówno studentów stacjonarnych, jak niestacjonarnych. W Uczelni funkcjonuje Dział Współpracy z Zagranicą, które udziela wsparcia studentom wyjeżdżającym na wymiany międzynarodowe. Dział organizuje spotkania informacyjne dotyczące praktyk, staży zagranicznych oraz wymian studenckich z programu Erasmus+.

Biuro karier PWSZ oraz Koordynator ds. Przedsiębiorczości Akademickiej organizuje wykłady, warsztaty oraz zajmuje się informowaniem studentów o ofertach pracy, stażach i praktykach za pośrednictwem stron internetowych jednostki, ale również poprzez organizację spotkań informacyjnych. Studenci filologii w PWSZ w Tarnowie otrzymują organizacyjne wsparcie ze strony Biura Karier, Projektów i Współpracy. Studenci mogą kontaktować się z Biurem za pomocą poczty e-mail, kont Biura w social mediach oraz w sposób telefoniczny. Biuro daje również możliwość korzystania z programu indywidualnego doradztwa zawodowego.

Uczelnia wykorzystuje w sposób efektywny infrastrukturę jaką posiada i oprogramowanie przy realizacji zajęć podczas kształcenia na odległość. W PWSZ w Tarnowie funkcjonuje Dział Obsługi informatycznej, który organizuje szkolenia dla studentów z zakresu obsługiwanego wykorzystywanych w Uczelni programów i aplikacji. Jednostka przygotowała również poradnik dla studentów, jak uczestniczyć w zajęciach online.

System uwzględnia również wsparcie w procesie nauczania studentom wyróżniającym się i wybitnym. Studenci mają możliwość ubiegania się o stypendium Rektora PWSZ w Tarnowie oraz stypendia ministerialne. Uczelnia ponad to umożliwia studentom możliwość wyróżnienia pracy dyplomowej. Studenci wybitni mają również możliwość skorzystania z Indywidualnego Programu Studiów, dzięki czemu mogą rozwijać się naukowo i skupić się bezpośrednio na swoich zainteresowaniach.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość angażowania się w działalność kół naukowych oraz organizacjach studenckich. Koła naukowe otrzymują od Uczelni i Wydziału wsparcie merytoryczne i organizacyjne. Organizacje te posiadają delegowanych opiekunów naukowych. Studenci zachęceni są do udziału w konferencjach naukowych, warsztatach i szkoleniach. Koła naukowe odpowiadające dyscyplinie przyporządkowanej ocenianemu kierunkowi to Koło Naukowe Anglistów oraz Studenckie Koło Naukowe Romanistów. Studenci mają również możliwość działalności w Klubie Uczelnianym Akademickiego Związku Sportowego, który prowadzi sekcje e-sportu, aerobiku, ergometru wioślarskiego, futsalu, koszykówki, lekkoatletyki, piłki ręcznej i siatkowej, pływania, sportów walki oraz wspinaczki sportowej. W Uczelni funkcjonuje również Chór Uczelniany oraz Klub Honorowych Dawców Krwi PCK. Studenci mają również możliwość dołączenia do Niezależnego Zrzeszenia Studentów. PWSZ w Tarnowie prowadzi również akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, które prowadzi Biuro Karier i Projektów i Współpracy.

Studenci otrzymują wsparcie dostosowane do zróżnicowanej grupy studentów. Na indywidualne wsparcie mogą liczyć studenci pracujący zawodowo, wychowujący dzieci oraz studenci zagraniczni. Uczelnia przykładą również dużą wagę do zapewnienia odpowiednich warunków studiowania dla studentów z niepełnosprawnością. Potrzebujący studenci mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów, w celu pogodzenia życia prywatnego i zawodowego z życiem akademickim i nauką. O indywidualną organizację studiów mogą ubiegać się zarówno studenci z niepełnosprawnościami, studenci aktywni społecznie oraz ci, którzy osiągają bardzo dobre wyniki. Studenci z zagranicy otrzymują od Uczelni wsparcie organizacyjne, ale również mentalne i merytoryczne, studenci ci mają możliwość realizacji zajęć z języka polskiego, jako języka obcego. Studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać z pomocy asystentów, pokoju socjalnego, który został przygotowany specjalnie na ich

użytek. Studenci ci mogą skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej, są również obsługiwani poza kolejnością w bibliotece i innych jednostkach uczelnianych. Na Uczelni powstała funkcja Pełnomocnika Rektora ds. osób niepełnosprawnych, który zajmuje się zapewnieniem odpowiednich warunków odbywania zajęć i funkcjonowania studentów z niepełnosprawnościami w życiu akademickim.

Uczelnia nie posiada sformalizowanego systemu skarg i wniosków, jednak każdy ze studentów może podzielić się swoją opinią oraz złożyć skargę lub wniosek do dziekanatu, Rady Samorządu Studentów lub bezpośrednio do Władz Uczelni. Osobą pierwszego kontaktu po stronie Uczelni jest delegowany opiekun roku, który w razie potrzeby wskazuje studentowi drogę procedowania danej sprawy. W związku z tym, że system wsparcia studentów w procesie uczenia, nie zakłada formalnego zgłaszania przez studentów skarg i wniosków, **rekomenduje** się stworzenie procedury składania skarg i wniosków oraz jej publikację w widocznym dla studentów miejscu na stronie internetowej Uczelni.

W PWSZ w Tarnowie organizowane są szkolenia z praw i obowiązków studentów. Uczelnia stworzyła również dokument – Kodeks Etyki Studenta oraz Kodeks Etyki Pracownika, te dokumenty opisują zasady obowiązujące w PWSZ w Tarnowie w kontekście przeciwdziałania dyskryminacji. Uczelnia powołała również funkcję Pełnomocnika Rektora ds. Etyki, którego zadaniem jest promowanie odpowiednich postaw i rozwiązywanie konfliktów. Uczelnia nie posiada procedury oraz nie informuje studentów o sposobie procedowania spraw związanych z naruszaniem ich bezpieczeństwa lub przejawów dyskryminacji, nie informuje też na stronach internetowych o osobach służących pomocą w sytuacjach związanych z naruszeniem bezpieczeństwa studentów. **Rekomenduje** się stworzenie takiej procedury oraz zamieszczenie odpowiednich łatwo dostępnych informacji na stronach internetowych. Studenci mają możliwość skorzystania z darmowej poradni psychologicznej, gdzie również mogą szukać pomocy i wsparcia w sytuacjach kryzysowych.

Studenci PWSZ w Tarnowie mogą ubiegać się o szereg świadczeń z zakresu wsparcia materialnego. Są to stypendium socjalne, zapomoga, stypendium rektora oraz stypendium dla studentów z niepełnosprawnością. Do zarządzania pomocą materialną studentów Uczelnia powołała oddzielny Dział Pomocy Materialnej, który zajmuje się przydziałem środków oraz rozpatrywaniem dokumentów. Wskazana jednostka zajmuje się również organizacją działań informacyjnych w zakresie możliwości ubiegania się o środki. Studenci mogą również wnioskować o dofinansowanie wyjazdów na konferencje naukowe oraz na wsparcie w przypadku wzięcia udziału w konkursach.

Studenci w celu załatwienia spraw związanych z procesem studiowania mogą również liczyć na kadre administracyjną. Na Wydziale Humanistycznym funkcjonuje dziekanat, który otwarty jest w przystępnych dla studentów godzinach, a jego praca jest efektywna i sprawna. Studenci mają możliwość kontaktu z pracownikami administracyjnymi w sposób telefoniczny mailowy oraz osobisty (z wyłączeniem okresu pandemii). Przekazywanie informacji o studiach przez kadre wspierającą ma szeroki charakter, obejmuje działalność kół naukowych, możliwości podejmowania aktywności naukowych, artystycznych, społecznych lub zawodowych przez studentów, a także informowania o przepisach dotyczących spraw związanych z kształceniem, strukturą uczelni, możliwościach uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych.

Samorząd Studencki działający w PWSZ w Tarnowie oraz organizacje studenckie otrzymują wsparcie materialne i organizacyjne ze strony Uczelni. Uczelnia udostępnia studentom zaangażowanym potrzebną infrastrukturę oraz środki do realizacji ich celów. Za wsparcie i pomoc organizacjom studenckim, samorządowi oraz kołom naukowym odpowiada Prorektor ds. Studenckich, którego zadaniem jest dyspozycja środków. Ponad to reprezentacja studentów ma możliwość wypowiadania się w sprawach programowych i warunków studiowania w Uczelni. Samorząd zasiada w ciałach

kolegialnych uczelniach takich jak Rady Programowe dla Kierunku Studiów, Komisje Stypendialne, Dyscyplinarne oraz Senat PWSZ w Tarnowie.

Uczelnia systematycznie prowadzi ewaluacje okresowe systemu wsparcia studentów. Badanie organizowane wśród studentów dotyczy kadry administracyjnej, działalności opiekuna roku oraz innych części systemu wsparcia. Ankiety zapewniają anonimowość, co pozwala studentom na wyrażenie swobodnej opinii. Uczelnia przeprowadziła również szeroką ankietę dotyczącą funkcjonowania Uczelni i zajęć zdalnych podczas kształcenia na odległość. Monitoring nie jest kompleksowy, nie ujmie w swoim horyzoncie: oceny pracowników biblioteki, choć ocenie podlega biblioteka, ale nieprecyzyjny sposób sformułowania pytania nie umożliwia sformułowania wiążących wniosków w odniesieniu do jej funkcjonowania, bo nie wiadomo, czy dotyczy ono jej infrastruktury, zbiorów, czy pracowników. **Rekomenduje się** doprecyzowanie pytań w ankiecie studenckiej. W wyniku przeprowadzanych badań wprowadzane są działania naprawcze, co wskazuje na sprawczość ankiet studenckich. Na podstawie głosu studenckiego w Uczelni pojawiło się więcej przestrzeni przeznaczonej na odpoczynek studentów, poprawiono jakość obsługi telefonicznej w biurach administracyjnych, poprzez szybsze przekierowanie telefonów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

W Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie publiczny dostęp do informacji jest częściowo ograniczony. Strona internetowa, która jest głównym nośnikiem informacji nie jest stworzona

intuicyjnie, a wyszukiwanie konkretnych informacji jest utrudnione. Strona internetowa nie jest dostosowana do potrzeb osób z dysfunkcją narządu wzroku i słuchu, co sprawia, że zapoznanie się z informacjami jest ograniczone lub często niemożliwe. Strona nie jest dostosowana do użytkowników korzystających ze sprzętu mobilnego, takiego jak smartfony lub tablety. **Rekomenduje się** dostosowanie strony internetowej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i dysfunkcjami wzroku i słuchu.

Informacje dotyczące kierunku filologia są dostępne na stronie internetowej Wydziału Humanistycznego. Sama zakładka jest intuicyjna, a informacje o niej są rozmieszczone w sposób logiczny. Sam kierunek nie posiada swojej podstrony, tak jak inne kierunki prowadzone na wydziale. Swoje podstrony posiadają za to 3 specjalności: *filologia angielska*, *germańska* i *romańska*. Specjalności są umieszczone na tym samym poziomie, co pozostałe kierunki studiów, co sugeruje, że prowadzone są trzy oddzielne kierunki. Na podstronach specjalności znajdują się informacje dotyczące poziomu kształcenia, profilu kształcenia, tytułu zawodowego absolwenta oraz trybu realizacji studiów. Uczelnia w ramach specjalności oferuje studentom oddzielne specjalizację, co jest jasno opisane w każdej z podzakładek. W podzakładkach poszczególnych specjalności kierunku filologia znajdują się informacje dotyczące egzaminów i zaliczeń, organizacji roku akademickiego, dyżurów pracowników dydaktycznych, praktyk, pomocy materialnej, harmonogramów realizacji programów studiów oraz sylabusy. Kandydaci na powyższej stronie mogą się zapoznać również z warunkami rekrutacji, która przekierowuje na stronę dla kandydatów jednak na samej stronie dla kandydatów. Studenci mogą się również zapoznać z działalnością kół naukowych oraz odnaleźć kontakty do poszczególnych pracowników. Podstrony zawierające sylabusy w konkretnych specjalnościach również różnią się od siebie zawartością i ilością informacji. Na stronach internetowych brakuje również informacji o losach absolwentów kierunku i specjalności.

Na stronie Wydziału Humanistycznego znajdują się informacje o strukturze katedr na wydziale, kierunkowych efektach uczenia się oraz potwierdzania efektów uczenia się. Na stronie Wydziału można odnaleźć nieaktualne informacje, pojawia się między innymi wzmianka dotycząca Instytutu Humanistycznego, a nie Wydziału oraz nieaktualne informacje dotyczące prowadzonych przez Wydział kierunków.

Uczelnia zamieszcza informacje dotyczące kształcenia na odległość, Dział Obsługi Informatycznej posiada delegowaną stronę internetową studenci i interesariusze mogą na niej odnaleźć przekierowania do poradników dotyczących tego jak uczestniczyć w zajęciach zdalnych, ale również jak je prowadzić. Na stronie podane są bezpośrednie kontakty mailowe do administratorów serwerów studentów i pracowników. Uczelnia zdaje sobie sprawę i już zweryfikowała problem, obecnie trwają prace nad nową stroną.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	TAK
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3.	Zasady rekrutacji	TAK
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	TAK
5.	Zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych w szkolnictwie wyższym	TAK
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	TAK

7.	Aktualne programy studiów	TAK
8.	Sylabusy	TAK
9.	Kompletność sylabusów	TAK
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	TAK
12.	Erasmus	TAK
13.	Most	TAK
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	TAK
15.	Harmonogram zajęć	TAK
16.	Regulamin studiów	TAK
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	TAK
19.	Biuro Karier	TAK
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	NIE
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	TAK

W PWSZ w Tarnowie nie prowadzi się bieżącej ewaluacji aktualności, zrozumiałości i kompleksowości o studiach i ocenianym kierunku oraz jej zgodności z potrzebami interesariuszy zarówno wśród studentów, pracowników lub otoczenia społeczno-gospodarczego czy kandydatów na studia. W ankiecie ewaluacyjnej pojawia się pytanie o stronę internetową uczelni, jednak w skali 5-stopniowej nie ma możliwości zidentyfikowania problemów lub uchybień. Z uwagi na to, że uczelnia nie prowadzi takiego monitoringu to jego efekty nie są wykorzystywane do doskonalenia dostępności do informacji oraz sposobu jej prezentacji szerokiemu gronu. Uczelnia mimo to zauważa uchybienia po stronie dostępu do informacji i organizuje spotkania tematyczne w tej kwestii, a obecnie trwa projektowanie nowej strony internetowej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia. Informacja ta nie jest jednak dostępna dla najszerszego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach nie podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, jednak Uczelnia już podjęła działania mające na celu stworzenie nowej strony internetowej i poprawienia dostępności informacji o Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem filologia sprawuje Dziekan WH, który swoje zadania realizuje przy pomocy prodziekana, kierownika Katedry Filologii, zastępców kierownika KF (jeden zastępca ds. filologii romańskiej, jeden zastępca ds. filologii germańskiej i dwóch zastępców ds. filologii angielskiej), opiekunów lat, opiekunów praktyk, zawodowych oraz opiekunów kół naukowych. Prace tego zespołu monitorowane są przez Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi:

- Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia,
- Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia,
- Rady Programowe Kierunków Studiów,
- Kierunkowe Zespoły Studenckie.

Przy czym zapewnienie zgodności programów studiów z przepisami prawa, doskonalenie programów studiów, nadzór nad weryfikacją efektów uczenia się, ocena doboru metod dydaktycznych i metod weryfikacji, ocena systemu ECTS oraz organizacji i realizacji praktyk zawodowych należy do zadań Rady Programowej Kierunku. W sposób przejrzysty zastały określone kompetencje i zakres odpowiedzialności osób i zespołów, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania kierunków i programów studiów zostały określone są w odpowiednich uchwałach senatu i zarządzeniach rektora.

Regulacje te nie uwzględniają jednak możliwości zastosowania innowacji dydaktycznych, osiągnięć nowoczesnej dydaktyki akademickiej związanych ze współczesną technologią informacyjno-komunikacyjną, w tym narzędziami i technikami kształcenia na odległość. W związku doświadczeniami płynącymi z organizacji zajęć w okresie pandemicznym **rekomenduje się** włączenie do procedur zatwierdzania oraz zmian w programach studiów możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów uchwalone przez senat Uczelni.

W uczelni obowiązuje procedura systematycznej oceny i doskonalenia programu studiów. Obejmuje ona 1) ocenę zgodności koncepcji i celów kształcenia z dyscyplinami do których został przyporządkowany kierunek, z potrzebami rynku pracy oraz postępem w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwej dla kierunku; 2) zgodności i efektów uczenia się z koncepcją kształcenia i dyscyplinami, do których kierunek został przyporządkowany efektami oraz charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji, a także w zakresie sposobu formułowania efektów

uczenia się, 3) zgodności efektów uczenia się opracowanych dla poszczególnych zajęć z ogólnymi efektami uczenia się sformułowanymi dla kierunku. Zakres oceny w wyraźny sposób odpowiada zakresowi oceny programowej PKA w kryterium 1, przy czym nieprawidłowo skierowano wektor oceny przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, bo – odwrotnie niż to określono w procedurach Uczelni - wynika ono z koncepcji kształcenia. **Rekomenduje się** korektę zapisu w zakresie oceny przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych. Systematyczna ocena programu studiów obejmując efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, nie odnosi się jednak w sposób systemowy do oceny systemu ECTS, treści programowych, metod kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyk zawodowych, wyników nauczania i stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów. Zadania te przydzielone są jednak Radom Programowym Kierunku, niezależnie od których w uczelni działa Zespół ds. Audytu Wewnętrznego Jakości Kształcenia, który monitoruje i ewaluuje w ramach corocznych zadań efektywność funkcjonowania poszczególnych elementów programów studiów. Na przykład audyt wewnętrzny zrealizowany w 2018 r. dotyczył realizacji prac dyplomowych w PWSZ w Tarnowie w latach 2015/2016 i 2016/2017. W odniesieniu do kontrolowanych kierunków Wydziału Humanistycznego (wówczas Instytutu Humanistycznego) nie stwierdzono uchybień czy nieprawidłowości. W związku z przejściem na kształcenie zdalne wymuszone sytuacją epidemiczną Uczelnia przeprowadziła też pod koniec semestru zimowego 2020/2021 elektroniczne ankiety warunków studiowania oraz jakości zdalnego nauczania.

Z założenia dokonywana na kierunku ocena programu studiów oparta jest o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, obejmujących ilościowe wskaźniki postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów. Przedmiotem analizy nie są jednak poddawane ocenie *ex post* prace etapowe i przede wszystkim dyplomowe, co poskutkowało m.in. niezidentyfikowaniem nieprawidłowości w procesie dyplomowania, których nie wskazał także ogólnouczelniany audyt. **Rekomenduje się** włączenie do źródeł stanowiących podstawę oceny programu studiów i jego realizacji oceny *ex post* prac etapowych i przede wszystkim dyplomowych.

Udział studentów w ocenie i doskonaleniu programów studiów jest zapewniony poprzez Kierunkowe Zespoły Studenckie w skład których wchodzi starostowie poszczególnych lat. Przedstawiciele pracodawców mają możliwość dokonania ocen i wyrażenia opinii, podczas organizowanych z nimi spotkań.

Wnioski z dokonywanej na kierunku oceny programu studiów skutkują wprowadzanymi w nim zmianami, które mają głównie charakter punktowy i nie zawsze są one dokonywane w kontekście kompleksowej analizy. W efekcie ogólnie prawidłowo skonstruowany system zapewniania jakości kształcenia nie pozwolił zdiagnozować nieprawidłowości związanych z przyjętą dla kierunku koncepcją kształcenia, efektami uczenia się, doбором treści programowych, zapewnieniu w programie studiów wymaganego wymiaru zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, programu praktyk zawodowych oraz procesu dyplomowania.

W doskonaleniu programu studiów nie zostały też w pełni wykorzystane wnioski z poprzednich ocen programowych PKA: warunkowej i pozytywnej. Ocena pierwsza zidentyfikowała bowiem

problemy w zakresie celów i efektów kształcenia oraz systemu ich weryfikacji, w tym sposobu prowadzenia prac dyplomowych, programu kształcenia, a także procedur zapewnienia jakości ujętych w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia, w zakresie których wprowadzono działania naprawcze skutkujące oceną pozytywną, które jednak nie poskutkowały trwałymi pozytywnymi następstwami.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Rozwiązania te nie zostały jednak w pełni wdrożone na kierunku filologia, co poskutkowało niezidentyfikowaniem nieprawidłowości wskazanych w kryteriach 1-3.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej, których wyniki nie zostały w pełni wykorzystywane w doskonaleniu jakości i nie przyczyniły się do wprowadzenia trwałych pozytywnych zmian.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) niepełnego wdrożenia na kierunku obowiązujących w Uczelni zasad oceny i doskonalenia koncepcji kształcenia i programu studiów; 2) krótkotrwałego charakteru działań naprawczych wynikających z poprzednich ocen programowych PKA.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Pełne i efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji.
2. Wykorzystywanie wniosków z ocen programowych dokonywanych przez PKA do wprowadzenia trwałych skutkujących poprawą jakości kształcenia zmian.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Poprzednia uchwała Polskiej Komisji Akredytacyjnej w sprawie oceny programowej na kierunku filologia prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym została wydana w wyniku oceny powtórnej i w uzasadnieniu uchwały nie zostały sformułowane zalecenia. Podstawą do wcześniejszej oceny warunkowej były zastrzeżenia dotyczące celów i efektów kształcenia oraz systemu ich weryfikacji, w tym trybu prowadzenia prac dyplomowych, programu kształcenia, a także procedur zapewnienia jakości ujętych w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia.

Przewodniczący zespołu oceniającego

prof. dr hab. Dariusz Dolański

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218).
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl